

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021Г.
ЗА НАБЛЮДЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА
ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВЕЛИКИ
ПРЕСЛАВ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027Г.**

Март 2022г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

I. Общи условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие и в частност промените в социално-икономическото развитие на община Велики Преслав през 2021 г.

II. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение

III. Изпълнени проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината през 2021 година

IV. Действия, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие

1. Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни

2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие през отчетната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие

4. Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината

5. Мерки за прилагане принципа на партньорство

6. Резултати от извършени оценки към края на 2021 година

V. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината

ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният отчетен доклад за наблюдение изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав за периода 2021-2027 г. (ПИРО) е изготвен на основание чл.23, т. 4 от Закона за регионалното развитие (ЗРР) и чл.72 от Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР). Това е първият отчетен документ за новия програмен период, който обобщава всички проекти, мерки и дейности, реализирани на територията на община Велики Преслав в периода 01.01.2021 г. - 31.12.2021 г.

Планът за интегрирано развитие е документ, който определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Велики Преслав и връзките с други общини, в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен район и Общия устройствен план на общината. Съгласно нормативните изисквания Планът за интегрирано развитие на община е разработен за срок от 7 години. Като стратегически документ той обвързва сравнителните предимства, ресурси и потенциал на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети, насочени към устойчиво, интегрирано развитие, подобро качество на живот и по-висок жизнен стандарт за хората.

Планът за интегрирано развитие на община Велики Преслав за периода 2021 – 2027 г. е приет от Общински съвет – Велики Преслав с Решение № 318/Протокол № 28 от 21.09.2021 г., на основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА и на основание чл.23, т.1 и чл.24, т.1 от Закона за регионалното развитие, във връзка с чл.21, ал.1 от Правилника за прилагане на ЗРР.

Планът е разработен и съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на редица нормативни документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, кадастъра, опазването на околната среда, управлението на отпадъците, насърчаване на инвестициите, устойчиво развитие на туризма и други.

Основната цел на ПИРО на Община Велики Преслав за периода 2021-2027 г. е стимулиране на устойчив растеж и осигуряване на пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и ресурси, за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия, съгласно чл.13, ал.2 от ЗРР. ПИРО е разработен за цялата територия на община Велики Преслав, като са определени зони за прилагане на интегриран подход, за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и коопериране със съседни общини.

Изпълнението на ПИРО се отчита чрез ежегодни доклади за наблюдение на изпълнението, които се изготвят по определен от Кмета на общината ред и се одобряват от Общинския съвет до 31 март на всяка следваща календарна година.

Годишният доклад е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет. Копие от доклада се изпраща на председателя на Областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

Настоящият доклад занаблюдението на изпълнението на ПИРО на община Велики Преслав през 2021 година съдържа информация за:

1. Общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана;
4. Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;
5. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Общинският съвет е орган за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие. Мониторингът и контролът на изпълнението са неразделна част от общия процес на реализиране на публични политики в Община Велики Преслав. Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите, заложи в плана посредством реализацията на мерки и проекти/дейности и включените индикатори за оценка.

Системата за наблюдение и оценка на Плана за интегрирано развитие осигурява неговото ефективно изпълнение с оглед постигане на целите за балансирано, устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация, като отчита изпълнението на включените проекти и дейности по приоритети и мерки.

Мониторингът на плана за развитие трябва да осигури ефективно и ефикасно изпълнение на различни секторни и тематични политики за развитие, които попадат в предметния обхват на местното самоуправление. Той трябва да спомогне за постигането на резултатите на политиките и да гарантира широк обществен достъп до тях.

Мониторингът изисква набирането на количествени и качествени данни за почти непрекъснатия процес по изпълнение на съответните проекти и политиките/приоритетите, които те прилагат и/или следват, като напредъкът към текущия момент се сравнява с първоначалните очаквания. Целта е да се определят евентуалните необходими корективни действия при отчитане на несъответствие и текущо да се адаптира стратегическия документ към динамично променящите се фактори на средата - политически, икономически, финансови, епидемиологични и други.

Чрез мониторинга на ПИРО се цели да се предостави на компетентните местни органи (Общински съвет – Велики Преслав, Кмета на общината, служителите от общинска администрация), както и на всички заинтересовани страни (социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество) ранна информация за напредъка, или липсата на напредък по заложените цели и резултати. В резултат на мониторинга могат да се направят своевременни промени в начина на изпълнение, в приоритетите и целите на ПИРО, който трябва винаги да следва актуалните теми и проблеми на обществото и политиките за тяхното разрешаване.

В Годишния доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО за 2021 г. са използвани данни от: НСИ, Информационната система ИСУН, Дирекция „Бюро по труда“, Главна дирекция „ГРАО“, ОД „Земеделие“, ДГС, Общинска администрация – Велики Преслав и др.

Резултатите от наблюдението на ПИРО се обобщават в Годишни доклади, които съдържат информация за: общите условия за изпълнение на ПИРО и в частност промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие; постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите въз основа на индикаторите за наблюдение; действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана; заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на ПИРО.

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Изминалата 2021 е първата отчетна година на прилагане и изпълнение на проекти, мерки и дейности от Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав за новия програмен период 2021-2027 г. По отношение на събитията, които ангажираха общественото внимание отчетната 2021 година прилича на предходната 2020 година и премина под знака на продължаващата пандемия от коронавируса (COVID-19).

Глобалната криза, породена от коронавируса, е с трудно прогнозируеми измерения в различни сфери на социално-икономическия живот и породила нуждата от нови сценарии за бъдещето и нови подходи в стратегическото планиране и в приоритетите на общинските политики. Предприети са мерки за ограничаване на заболяемостта и помощ за здравната система, за насърчаване и подкрепа на засегнатия бизнес в МСП и социална подкрепа в защита на най-уязвимите групи от населението.

Ограниченията в начина на живот и неизбежните от това негативни икономически последици доведоха до рекорден ръст на инфлацията, поскъпване на цените на енергоносителите и храните от първа необходимост. Наложително се въведоха някои непопулярни мерки за строги икономии на ел. енергия. Увеличиха се непредвидените разходи в общинския бюджет.

Пандемията възпрепятства провеждането на масови културни и спортни прояви, ограничи значително социалния живот, създаде икономически и финансови рискове и неустойчивост. За първи път от няколко години се пречупи положителната динамика на пазара на труда и отчитаме ръст на безработицата през 2020 г., който е овладян бързо и през 2021 г. броят на регистрираните безработни намалява. Продължаващите вълни на коронавируса и ограничителните мерки за стопанската активност поставиха под риск създаването на нови работни места и инвестициите.

Въпреки негативните ефекти следва да се отчетат и някои положителни развития през изминалата 2021 г. Първото е продължаващият ръст на възнаграденията, който не беше прекъснат от кризата. Технологичната и структурната трансформация на индустрията, в т.ч. промените във веригите на доставки, както и навлизането на дигиталните услуги във всички сфери на живота продължават да се развиват успешно. Човешкият капитал и профилът на работната сила продължават да бъдат ключови за процеса на възстановяване и продължаваща трансформация на икономиката.

В национален мащаб, изминалата отчетна година се характеризира с нестабилна политическа обстановка и провеждането на редовни и двукратни извънредни парламентарни избори и на редовни президентски избори. Тези процеси естествено се отразиха негативно и на резултатите от изпълнението на Планове за интегрирано развитие на общините. Политическата нестабилност, тежката икономическа криза и епидемичната обстановка в страната, ограничиха развитието на бизнеса, най-вече сектора на туризма, който е един от водещите за община Велики Преслав.

Въпреки това през 2021 година отчитаме реализирането на значителен брой общински проекти и дейности, насочени към подобряване състоянието на градската среда и населените места, изграждане на съвременна инфраструктура, повишено качество на предоставяните социални услуги, по-добро образование и по-чиста околна среда.

Изпълнението на ПИРО се извършва при спазване принципите за законосъобразност, прозрачност и публичност, защита на обществените интереси, ефективно и целесъобразно използване на финансовия ресурс, включително за покриване на извънредните и непредвидени разходи. При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ПИРО в настоящия

Годишен отчетен доклад са отразени настъпилите промени в условията на живот, оказващи пряко въздействие върху социално-икономическото развитие на община Велики Преслав.

Демографска характеристика

Важен показател за социално-икономическото състояние на общината са демографските данни във всичките им измерения. Основни източници на информация за тях са Националният статистически институт (НСИ) и Главна дирекция ГРАО чрез своята Национална база данни „Население“. Данните за 2021 г. не са публикувани от НСИ към момента на изготвяне на настоящия доклад и анализът може да бъде извършен към наличните за 2020 г. Все още няма официални статистически данни и от проведеното през есента на 2021 година „Преброяване на населението и жилищния фонд“. Информацията за населението по постоянен и настоящ адрес от ГРАО е актуална към 31.12.2021 г.

Динамиката показва трайна тенденция на намаляване на населението на община Велики Преслав (с 4% или с 565 души през 2020 г. спрямо 2015 г.).

През 2020 г. статистиката за първи път от много години отчита ръст на населението с около 1% или със 101 души спрямо 2019 г.

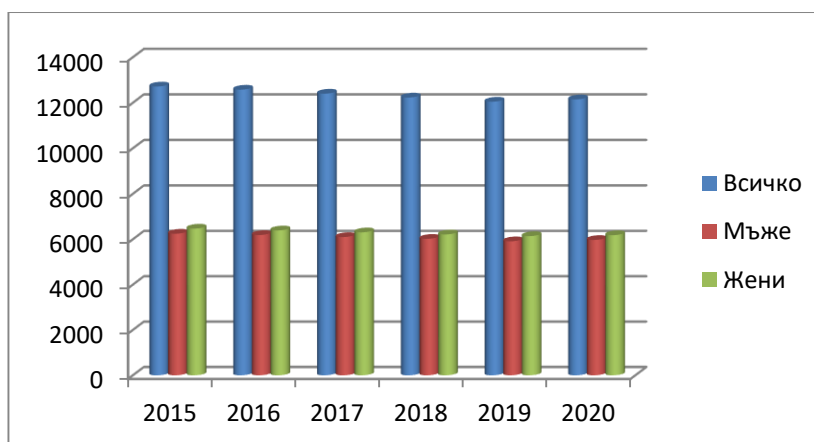
Таблица 1: Население в община Велики Преслав 2015 – 2020 г.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Всичко	12713	12575	12400	12230	12047	12148
Мъже	6244	6186	6096	6018	5910	5969
Жени	6469	6389	6304	6212	6137	6179
В градовете	7345	7275	7178	7103	6981	6916
В селата	5368	5300	5222	5127	5066	5232

Източник: Национален статистически институт

През 2020 г. в община Велики Преслав живеят 12148 души, 49% от които мъже и 51% жени. Градското население (на гр. Велики Преслав) е 57%, а в селата живеят 43% от жителите на общината. Развитието на селищната мрежа в общината е довело до концентрация на населението и съсредоточаване на основните административни, промишлени, търговски, обслужващи и културни дейности в гр. Велики Преслав. Като вторични опорни пунктове действат селата – Златар, Драгоево, Троица и Осмар (утвърждаващ се туристически подцентър). Живеещите в града през 2020 г. са с 1% по-малко спрямо началото на периода, докато жителите на селата се увеличават с 1%.

Графика 1: Динамика на населението в община Велики Преслав 2015-2020 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Таблица 2: Население в община Велики Преслав по населени места 2020 г.

	Общо	Мъже	Жени
Община Велики Преслав	12148	5969	6179
гр. Велики Преслав	6916	3342	3574
с. Драгоево	767	384	383
с. Златар	921	463	458
с. Имренчево	323	156	167
с. Кочово	632	325	307
с. Миланово	613	304	309
с. Мокреш	278	141	137
с. Мостич	256	129	127
с. Осмар	298	142	156
с. Суха река	88	49	39
с. Троица	725	361	364
с. Хан Крум	331	173	158

Източник: Национален статистически институт

Урбанистичната класификация на община Велики Преслав включва следните категории: 1 много малък град (до 10 хил. жители) – Велики Преслав, 1 средно село (от 1000 до 2000 жители) – Златар; 7 малки села (от 250 до 1000 жители) – Драгоево, Миланово, Кочово, Троица, Мостич, Имренчево и Мокреш и 3 много малки села (до 250 жители) – Хан Крум, Осмар и Суха река. Селищната система на общината като цяло е устойчива. Към 2020 г. няма застрашени от пълно обезлюдяване села.

По данни на ГД ГРАО (www.grao.bg), населението на община Велики Преслав по постоянен и настоящ адрес намалява с по 2% през 2021 г. спрямо 2019 г. Жителите на общината по постоянен адрес са с 321 души по-малко, а регистрираните по настоящ адрес намаляват с 209 души.

Таблица 3: Население по постоянен и настоящ адрес към 31.12. 2019-2021 г.

Община, населено място	Постоянен адрес			Настоящ адрес			Постоянен и настоящ адрес в населеното място		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
гр. Велики Преслав	9215	9119	8985	8535	8412	8261	7904	7752	7598
с. Драгоево	803	795	778	809	856	825	719	704	681
с. Златар	1280	1271	1247	1214	1222	1186	1093	1072	1047
с. Имренчево	358	352	360	411	408	409	330	322	323
с. Кочово	736	732	730	721	742	738	594	593	591
с. Миланово	785	798	794	645	651	644	612	626	616
с. Мокреш	396	395	396	321	314	305	295	289	281
с. Мостич	419	412	406	350	341	338	326	318	314
с. Осмар	189	193	191	265	323	320	150	151	147
с. Суха река	104	98	95	81	97	88	70	65	62
с. Троица	800	792	779	749	780	759	610	606	595
с. Хан Крум	278	273	281	310	333	329	237	228	236
Общо	15363	15230	15042	14411	14479	14202	12940	12726	12491

Източник: Национална база данни „Население” - <http://www.grao.bg>

Процентното съотношение на лицата под, в и над трудоспособна възраст се запазва сравнително постоянно през последните години. През 2020 г. под трудоспособна възраст е едва 13% от населението на община Велики Преслав. Възрастните над трудоспособна възраст са 3511 души или 29%. Около 58% е делът на хората в трудоспособна възраст на 15 и повече години.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Таблица 4: Население под, в и над трудоспособна възраст по пол 2017 - 2020 г.

	2017			2018			2019			2020		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
Общо	12400	6096	6304	12230	6018	6212	12047	5910	6137	12148	5969	6179
Под трудоспособна ¹	1715	895	820	1662	868	794	1620	848	772	1572	823	749
В трудоспособна ²	7183	3890	3293	7075	3840	3235	6962	3769	3193	7065	3824	3241
Над трудоспособна ³	3502	1311	2191	3493	1310	2183	3465	1293	2172	3511	1322	2189

Източник: Национален статистически институт

В общината се наблюдава задълбочаваща се демографска криза. Илюстрация на процеса на демографско остаряване може да се види в намаляването на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на дела на населението на 60 и повече години. Към 2020 г. децата и младежите до 19 г. са около 17% от жителите на общината, а възрастните над 60 годишна възраст имат значителен относителен дял – 33%.

Таблица 5: Население по възраст в община Велики Преслав към 31.12.2020 г.

0 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80+	Общо
885	1153	1119	1438	1708	1795	1864	1519	667	12148

Източник: Национален статистически институт

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Таблица 6: Естествен прираст на населението на община Велики Преслав 2015-2020 г.

Година	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
	Общо	Момчета	Момичета	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2015	95	48	47	263	143	120	-168	-95	-73
2016	94	43	51	199	101	98	-105	-58	-47
2017	76	42	34	222	108	114	-146	-66	-80
2018	90	43	47	234	122	112	-144	-79	-65
2019	85	43	42	226	127	99	-141	-84	-57
2020	82	45	37	239	128	111	-157	-83	-74

Източник: Национален статистически институт

Естественият прираст на населението е отрицателен, средно по минус 144 души на година, като през 2015 г. достига минус 168, а през 2020 г. е минус 157. Средногодишният брой на живородените деца в община Велики Преслав за периода 2015-2020 г. е 87. Средната смъртност за изследваните 5 години е 230 човека годишно. Тенденциите на ниска раждаемост и висока смъртност са трайни и са причина за отрицателния естествен прираст и задълбочаващата се демографска криза.

¹ Под трудоспособна възраст - до 15 навършени години.

² В трудоспособна възраст - за 2020 г. тези граници са от 16 до навършването на 61 години и 6 месеца за жените и 64 години и 3 месеца за мъжете.

³ Над трудоспособна възраст - тези граници са от навършването на 61 години и 6 месеца за жените и 64 години и 3 месеца за мъжете.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Графика 2: Естествен прираст на населението 2015-2020 г.

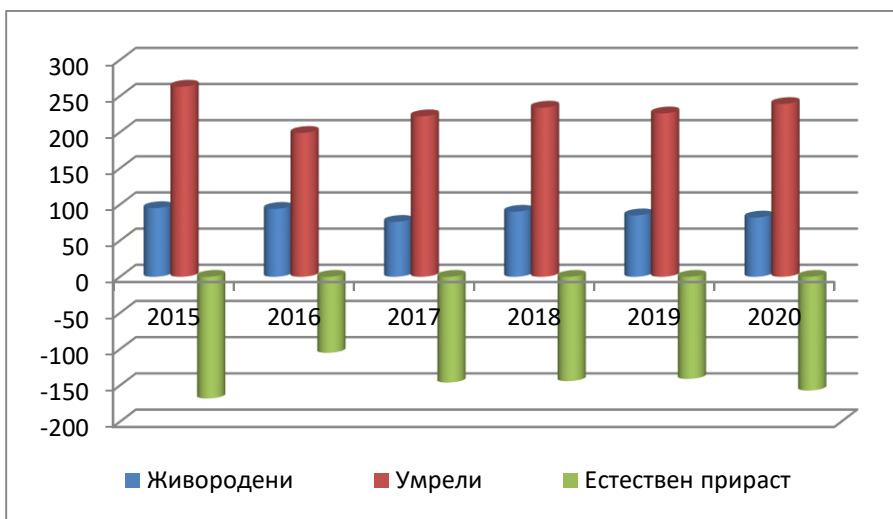

Таблица 7: Заселени, изселени и механичен прираст в община Велики Преслав 2015-2020 г.

Година	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2015	274	124	150	261	114	147	13	10	3
2016	204	97	107	237	97	140	-33	0	-33
2017	235	95	140	264	119	145	-29	-24	-5
2018	215	98	117	241	97	144	-26	1	-27
2019	247	115	132	289	139	150	-42	-24	-18
2020	549	271	278	291	129	162	258	142	116

Източник: Национален статистически институт

Механичният прираст на населението през повечето години е отрицателен, с изключение на 2015 г., когато е +13 души, а 2020 г., когато е плюс 258 души. Средногодишно населението на община Велики Преслав за периода 2015-2020 г. се е увеличило от положителна миграция с около 141 човека, което оказва положително влияние върху демографските процеси.

Графика 3: Механичен прираст на населението 2015-2020 г.

Миграцията засяга предимно хора в активна възраст и процесът е свързан с все по-интензивното преразпределение на населението и струпването му в големите градове за сметка на малките и средни селища.

Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в общината през 2020 г. е нараснало със 101 души.

Влошаващите се демографски показатели продължават да влияят негативно върху социално-икономическите процеси в общината и създават естествени бариери пред постигане целите на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Пазар на труда – заетост и безработица

Равнището на безработица в община Велики Преслав през 2021 г. се намалява с 1,5% в сравнение с предходната година, като достига ниво от 7,5%, стойност по-ниска от средните нива на безработица за област Шумен (9,7%), но по-висока от тези за страната (5,9%). През 2021 г. въпреки негативните последици нанесени от продължаващата пандемия от COVID-19, броя на безработните лица намалява със 105 лица, което представлява спад от почти 23%.

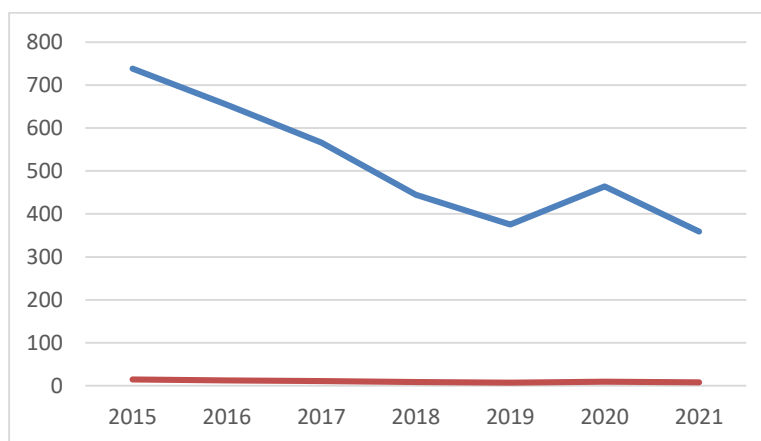
Таблица 8: Средногодишен брой на безработните лица и равнище на безработица в община Велики Преслав за периода 2015 - 2021 г.

Показател	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Брой регистрирани лица	738	654	566	445	375	464	359
Равнище на безработица (%)	14,4	12,7	11,0	8,6	7,3	9,0	7,5

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – Велики Преслав

Към 31.12.2021 г. броят на регистрираните в ДБТ безработни лица е най-нисък за последните 7 години. Броя на продължително безработните лица е 89 и се увеличава с 2 в сравнение с предходната 2020 г.

Графика 4: Динамика на безработицата в община Велики Преслав 2015-2021 г. (%)

Намаляването на безработицата за последните 7 години и достигането на най-ниски нива през 2021 г. е положителна промяна в социално-демографските условия и оказва благоприятно въздействие върху индикаторите за постигане целите на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав за периода 2021-2027 г. Независимо от тези тенденции пазарът на труда в община Велики Преслав се нуждае от стимулиране и допълнителни насърчителни мерки.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

През 2021 г. в общината са разкрити 404 нови работни места. Общо за периода 2015 – 2021 г. броят на новите работни места е 3209, което влияе положително върху местното икономическо развитие и е допринесло за решаване на проблема с безработицата.

За насърчаване на заетостта за анализирания период са проведени общо 15 активни мерки на пазара на труда, включително за групи в неравностойно положение. През 2021 г. в Дирекция „Бюро по труда“ се работи отново по различни програми за насърчаване на заетостта, включително за младежи до 29 годишна възраст. През отчетната 2021 г. по програми за заетост са разкрити 77 нови работни места. По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 са назначени 56 лица. На първичния трудов пазар са разкрити общо 294 работни места, включително за младежи до 29 г. – 18 работни места.

През последната година продължава приноса за намаляване на безработицата от страна на общинското предприятие „Велики Преслав“, осигуряващо трудова заетост и изпълняващо следните услуги: домашен социален патронаж, озеленяване, поддръжка на уличното осветление, поддръжка на зелените площи на територията на цялата община, поддръжка на спортните обекти и чистотата на уличната мрежа и др.

Социални дейности и услуги

През 2021 г. в община Велики Преслав продължава предоставянето на социални услуги в общността, социални услуги от резидентен тип и социални услуги в домашна среда. През отчетната година успешно функционират и се развиват социални услуги обезпечени с държавно, общинско и проектно финансиране.

През 2021 г. в общината функционират следните услуги:

1. Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания с капацитет 15 места, делегирана от държавата дейност. Към края на 2021 г. броят на потребителите е 10;
2. Център за социална рехабилитация и интеграция с капацитет 20 места, делегирана от държавата дейност. Услугата се ползва от 50 потребители средномесечно;
3. Наблюдавано жилище с капацитет 6 места, делегирана от държавата дейност. Към края на 2021 година капацитетът на социалната услуга е запълнен;
4. Домашен социален патронаж – капацитет 235 потребители от 3 населени места в общината;
5. Личен асистент – по Закона за личната помощ. През годината 196 лични асистенти предоставят лична помощ на 193 потребители, от които 18 деца и 175 пълнолетни лица.
6. Асистентска подкрепа – делегирана от държавата дейност от 2021 г., с капацитет 49 потребители. Към края на годината са обхванати 71 потребители, които получават подкрепа от 20 социални асистенти.
7. Патронажна грижа – предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги и психологическа подкрепа и консултиране на лица с увреждания и възрастни хора, с проектно финансиране. При предвиден капацитет от 50 лица от двете целеви групи, през годината услугата се предоставя на над 70 потребители от общината.
8. Център за обществена подкрепа – с капацитет 50 потребители и 4 места за спешен прием. През годината услугата се ползва от 40 потребители.
9. Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства, с капацитет 30 деца. През 2021 г. услугата се ползва от 37 деца.

През 2021 г. са реализирани следните проекти и дейности:

- Проект „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Велики Преслав” – Компонент 4. Изпълнението на проект приключва на 09.05.2021 г.
- Проект „Патронажна грижа + в община Велики Преслав“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020. На 21.05.2021 г. е подписан административен договор и започна изпълнението на дейностите.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

- Продължава изпълнението на проект „Разкриване на социалните услуги Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства и Център за обществена подкрепа в гр. Велики Преслав“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020.
- Проект „Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 в община Велики Преслав“, финансиран от Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане. Предоставят се услуги на 400 потребители за периода февруари - декември 2021 г. Безплатен обяд са получили 564 нуждаещи се лица от всички населени места в общината.
- Проект „Разкриване на социалната услуга Център за грижа за лица с умствена изостаналост в с. Имренчево, община Велики Преслав“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020. На 26.04.2021 г. е подписан договор за финансиране на проекта.

През 2021 г. в община Велики Преслав функционира Клуб на инвалида със 170 потребители, Клуб на хората със зрителни увреждания с 40 потребители и 7 пенсионерски клуба с общо 400 потребители. Пенсионерски клубове функционират в гр. Велики Преслав и селата: Драгоево, Имренчево, Кочово, Троица, Хан Крум и Осмар.

Здравеопазване

Здравното и медицинско обслужване на населението в община Велики Преслав към 2021 г. е осигурено със спешна, болнична и извън болнична помощ. Населението в общината е сравнително добре обезпечено с лекари и медицински персонал. В някои от детските градини и учебните заведения са осигурени необходимите медицински специалисти, оборудвани са медицински кабинети и се извършва широка профилактична дейност с цел ограничаване на рисковите фактори сред подрастващите.

Болничната лечебна помощ в общината се осигурява от „МБАЛ – Велики Преслав“ ЕООД, 100% общинска собственост. Болницата обслужва населението на община Велики Преслав и пациенти от съседните общини Върбица и Смядово.

Дейността на МБАЛ – Велики Преслав се осъществява в условия на непрекъснато променяща се нормативна уредба в областта на здравеопазването (Закон за лечебните заведения, Закон за здравето, Закон за здравното осигуряване, Национален рамков договор, Медицински стандарти и др.), с лимитирано финансиране. През последната година дейността на лечебното заведение значително е повлияна от извънредната епидемична обстановка във връзка с разпространението на COVID – 19. Това налага въвеждане на нови правила и актуализиране на съществуващите. Със заповеди на министъра на здравеопазването периодично е преустановяван плановия прием на пациенти, което води до значително намаляване на броя на хоспитализираните пациенти. От невъзможността на „МБАЛ – Велики Преслав“ ЕООД да осъществява лечение на болни от COVID – 19, поради липса на медицински персонал, е преустановена дейността на отделението по Вътрешни болести, като една от основните структури в болницата. В резултат на тези извънредни ситуации съответно намаляват финансовите приходи от основната финансираща институция - НЗОК.

С цел осигуряване на допълнителни финансови приходи за лечебното заведение с наличния кадрови ресурс е разкрит имунизационен кабинет за поставяне на ваксини и извършване в клинична лаборатория на бързи антигенни тестове за COVID – 19 по договор с МЗ чрез РЗИ - Шумен. Тези приходи обаче са с непостоянен характер и не могат да компенсират приходите от дейността на отделението по вътрешни болести.

През 2021 г. функционират 5 отделения, от които 3 с легла и 2 без легла, и Приемно-консултативен кабинет. Реалният брой на използваните легла е 65, от които 10 места за дневен стационар в отделението по Психиатрия.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Кадровата обезпеченост с медицински специалисти е на нивото на минималните изисквания по съответния медицински стандарт. В лечебното заведение работят 22 лекари, от които 12 на 0,5 основен трудов договор и 10 на 0,5 щат по втори трудов договор, 20 медицински сестри, 3 клинични лаборанти, 2 рентгенови лаборанти, 3 рехабилитатори, 1 кинезитерапевт, 1 фармацевт и 1 помощник фармацевт. Комплексността на стационарното лечение е обезпечена допълнително с 4 специалисти на граждански договор – Кардиология, Неврология за Доплерова сонография, Ендокринология и Нефрология.

Медицинското оборудване е собственост на лечебното заведение, не се използва апаратура под наем. Наличният скенер е амортизиран, възможностите за реновиране са почти изчерпани и е необходимо закупуването на нов.

Лечебното заведение не е участвало в дейности, свързани с изпълнение на проекти.

Основен проблем, от който зависи бъдещото съществуване на лечебното заведение е обезпеченост с медицински персонал в работоспособна възраст, тъй като към момента около 45% от лекарите са на възраст над 65 г., а други 41% на възраст между 56 и 65 г.

За заболяванията, за които няма възможност за диагностика и лечение в „МБАЛ – Велики Преслав“ ЕООД, пациентите се насочват към МБАЛ – Шумен.

Таблица 9: Лечебни и здравни заведения в община – Велики Преслав 2021 г.

Лечебни заведения	2021
Лечебни заведения за болнична помощ/МБАЛ	1
Брой легла в МБАЛ	65
Лечебни заведения за извън болнична помощ	1
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	1

Източник: Национален статистически институт

Спешната медицинска помощ се осъществява от Филиал в гр. Велики Преслав на Център за спешна медицинска помощ (ЦСМП) – гр. Шумен. Министерството на здравеопазването е бенефициент на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 по процедура BG16RFOP001-4.001 „Регионална здравна инфраструктура за изпълнение на проект „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“. В обхвата на проекта е включен и ЦСМП – Шумен с филиал „Велики Преслав“.

„Медицински център I – Велики Преслав“ ЕООД - осъществява специализирана извън болнична медицинска помощ по специалности. В общината функционира и „Самостоятелна медико-техническа лаборатория-ИДЕНТ“ ЕООД.

Таблица 10: Медицински персонал и население на един лекар в община Велики Преслав 2015-2020 г.

Персонал/Години	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Лекари	22	21	20	22	20	18
Лекари по дентална медицина	4	4	6	6	6	5
Медицински специалисти по здравни грижи	48	50	49	50	49	43
Население на 1 лекар	578	599	620	556	602	675
Население на 1 лекар по дентална медицина	3178	3144	2067	2038	2008	2430

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Източник: ИНФОСТАТ - <https://infostat.nsi.bg>

По последни данни на НСИ към 2020 г. на територията на община Велики Преслав работят общо 18 лекари, 43 медицински специалисти и 5 стоматолози.

Населението на община Велики Преслав е добре осигурено с общопрактикуващи лекари, стоматолози и специалисти. Броят на общопрактикуващите лекари в общината към 2021 г. по данни от Регистрите на РЗИ – Шумен е 6. Три от практиките са в гр. Велики Преслав, а останалите обслужват селата: Драгоево, Златар, Троица и Кочово. Осигуреността на населението в общината с дентални лекари също е добра – 5 регистрирани практики. Специализираните амбулатории за медицинска помощ в община Велики Преслав са 11.

През 2021 г. нараства натовареността на здравната система в общината. Броят на лекарите намалява с 2 –ма спрямо 2020 г., на стоматолозите с 1, а на медицинските специалисти с 6 души. Всичко това води до нарастване на броя на обслужваните пациенти от един лекар и един стоматолог. На един лекар в община Велики Преслав към 2021 г. се падат 675 пациенти, а на един лекар по дентална медицина – 2430 пациенти.

Във някои от училищата и детски градини на територията на общината има назначено медицинско лице, което се грижи за здравето на децата.

Броят на аптеките в общината през 2021 г. е 4, всичките разположени в общинския център – гр. Велики Преслав.

Образование

Приоритетите в дейността на Община Велики Преслав в сферата на образованието са съобразени с основните цели и принципи на промените в училищното образование и са част от основните дейности в Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021 – 2027 г. Училищната мрежа е оптимизирана и удовлетворява потребностите на общинската образователна система, съобразена с действащите законови и подзаконовни документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието. Цялостната дейност на Общината в областта на предучилищното и училищното образование е насочена към изпълнение на задълженията ѝ, произтичащи от Закона за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/, от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА).

Общинската образователна система не се променя съществено през отчетния период и към 2020 г. обхваща 6 детски градини, 3 основни училища, 1 средно училище и 2 професионални гимназии.

Териториалното разположение на училищата и детските градини дава възможност за осигуряване задължителното обучение на учениците до 16 години, както и обучението и възпитанието на децата от 3 до 7 години.

В общината през 2020/2021 учебна година работят следните училища:

- ПГ по Селско стопанство – гр. Велики Преслав
- ПТГ „Симеон Велики, гр. Велики Преслав
- СУ „Черноризец Храбър“ – гр. Велики Преслав
- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Велики Преслав
- ОУ „Христо Ботев“ – с. Златар
- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Драгоево

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Таблица 11: Брой ученици в община Велики Преслав 2015-2021 г.

Учебни години	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Брой ученици, в общообразователните училища т.ч.:	741	741	663	621	578	527
Момчета	382	398	362	332	306	282
Момичета	359	343	301	289	272	245
Брой ученици, в професионалните училища т.ч.:	383	414	478	487	420	387
Момчета	244	253	292	298	263	252
Момичета	139	161	186	189	157	135
ОБЩ БРОЙ УЧЕНИЦИ	1124	1155	1141	1108	998	914

Източник: Национален статистически институт - <https://infostat.nsi.bg>

През учебната 2020/2021 г. се запазва тенденцията на намаляване на учениците в община Велики Преслав, но с по-бавни темпове спрямо средните за страната. Броят на учениците спрямо учебната 2019/2020 г. е намалял с 84 или с 8,5%. В структурата на учениците по пол преобладават момчетата 58%, а момичетата са 42%.

В общината през 2020/2021 учебна година работят следните детски градини:

- ДГ „Снежанка“ – гр. Велики Преслав (вкл. филиал на ул. „Борис Г” № 3)
- ДГ „Славейче” – с. Драгоево
- ДГ „Червена шапчица” – с. Златар
- ДГ „Първи юни” – с. Кочово
- ДГ „Снежанка“ – с. Троица
- ДГ „Детелина“ – с. Миланово

Таблица 12: Данни за общинските детски градини в община Велики Преслав 2015-2021 г.

Учебни години	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Брой деца, в това число:	341	285	282	276	281	267
Момчета	183	164	158	146	150	138
Момичета	158	121	124	130	131	129
Брой групи в детските градини	16	16	15	15	15	15
Брой педагогически персонал	34	34	32	33	35	34
Брой детски учители	33	33	31	32	34	33
Брой места на 100 деца в детските градини	128	153	154	158	153	161

Източник: Национален статистически институт - <https://infostat.nsi.bg>

През учебната 2020/2021 година шестте детски градини в община Велики Преслав се посещават от 267 деца, разпределени в 15 групи и обучавани от 34 души педагогически персонал, в т.ч. 33 детски учители. Броят на децата в детските градини намалява с 14 или с близо 5% спрямо 2019/2020 учебна година. Броят на педагогическия персонал намалява с 1 за последната учебна година, а броя на групите се запазва 15. На 100 деца се падат 161 места в детските градини, като този показател се увеличава с 5 %.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Отпадането на таксите за детски градини и ясли през 2020 г. е мярка, която се запазва и през 2021 г. и е насочена към финансово облекчаване на младите семейства и насърчаване на раждаемостта на фона на отрицателния естествен прираст в общината.

През 2021 г. учебните и детски заведения участват в редица национални проекти и програми:

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОП НОИР), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. В дейностите са включени групи за допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и към допълнителни дейности, които са пряко насочени към преодоляване на обучителни затруднения по определените предмети и Допълнително обучение във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит по български език и литература.

Проект „Равен достъп в условията на криза“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. Дейностите включват закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици за обезпечаване на образователния процес в условията на кризи; Обучение на ученици, включително от уязвими групи за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда; Обучение на педагогически специалисти за усъвършенстване на уменията им за преподаване/провеждане на занимания от разстояние в електронна среда.

Проект „Образование за утрешия ден“ финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“. Дейностите включват повишаване на дигиталната компетентност и умения на учениците под формата на извънкласни дейности (клубове по интереси и допълнителни занимания по ключови дигитални умения – базови и за напреднали, включително и компютърно моделиране/кодиране)

Проект на ЦОИДУЕМ „Нека го направим заедно – да се забавляваме и учим“ - Цели образователна интеграция на ученици от етническите малцинства в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, задържане и реинтеграция в образователната система.

Национална програма „Отново заедно“ - Създаване на условия за дейности и комуникация на ученици и учители извън училището и семейството за преодоляване на негативните последици от неприсъственото обучение през последните две учебни години и за подпомагане на социализацията им.

Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОП НОИР), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Като цяло материално-техническата база в детските и учебни заведения на територията на община Велики Преслав е добро и осигурява здравословна и безопасна среда за провеждане на учебно – възпитателния процес. През 2021г. стартира изпълнението на проект: „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на Детска градина „Снежанка“ гр.Велики Преслав“.

Продължава да е актуален проблема с ранното отпадане от образователната система. По данни на НСИ напусналите преждевременно основното образование ученици от община Велики Преслав през изследваните пет учебни години са общо 120, разпределени, както следва:

- 2015/2016 г. – 25 ученици от I до VIII клас;
- 2016/2017 г. – 32 ученици от I до VIII клас;
- 2017/2018 г. – 21 ученици от I до VII клас;

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

- 2018/2019 г. – 29 ученици от I до VII клас;
- 2019/2020 г. – 13 ученици от I до VII клас.

Средно по 24 деца и младежи отпадат от образователната система всяка година.

В тази връзка Община Велики Преслав е предприела следните ключови мерки за:

- Превенция за предотвратяване причините за преждевременно напускане на училище.
- Интервенция за ограничаване на преждевременното напускане.
- Компенсирание, което има за цел да подпомогне преждевременно напусналите училище отново да се включат в образованието или да придобият квалификация.

Продължава изграждането на приобщаваща образователна среда в общообразователните училища за осъществяване на качествено образование, съобразено с индивидуалните потребности на всеки ученик.

Култура

Културната инфраструктура в община Велики Преслав се представя основно от Историко-археологическият резерват „Велики Преслав“, (с прилежащия АМ Велики Преслав), който привлича множество туристи от цялата страна и чужбина. Разположен е в непосредствена близост до съвременния град и обхваща територия от около 500 ха – древната столица с нейните крепости, предградия, манастирски и граждански имения.

На територията на общината през отчетната година функционират 12 читалища, едно от които се намира в града, а останалите в кв. Кирково и съставните села.

Таблица 13: Народни читалища и художествени състави в община Велики Преслав към 2021 г.

Наименование, местонахождение	Художествени състави, кръжоци, клубове и др.
НЧ „Развитие 1874“ – гр. Велики Преслав	Група за художествено слово, Творчески клуб „Паралел 44“, РК „Традиция“, Дамски клуб, „Български водици“, ДТФ „Радост“, ТФ „Болярче“, ТФ „Любе ле“, ТФ „Пендарите“, Група за народни обичаи, ДФ „Здравец“, ЖФГ „Болярка“, Квартет „Преслава“ и Детски инструментален състав
НЧ „Самообразование – 1897 г.“ – кв. Кирково, гр. Велики Преслав	Група за художествено слово „Усмивка“, ДФГ „Елхица“, Група за народни танци, Лазарска и коледарска групи
НЧ „Васил Друмев 1881“ – с. Драгоево	Театрален колектив „Георги Лунгов“; Група за автентичен фолклор; Детски танцов състав „Драгоевче“ Група за автентични обичаи Група за шлагерни песни Танцов ансамбъл „Дядо Драгой“ Лазарска и коледарска групи Детско куклено шоу Танцова школа за деца Танцова група „Овеогард“ Кръжок по краезнание
НЧ „Зора 1908“ – с. Златар	ЖФГ „Зорница“ и Група за стари градски песни
НЧ „Съединение - 1905“ – с. Кочово	Женска певческа група за изворен фолклор „Славей“, Смесена група за обичаи и традиции, Детска фолклорна група за народни песни, Театрален самодееен състав, Детски театрален състав, Детски танцов състав за народни танци, Коледарска група, Детска лазарска група и Детска група за модерни танци

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

НЧ „Надежда 1903“ – с. Имренчево	ДФГ „Преславейче“ ДФГ „Калинки“ Женска фолклорна група ДГ за художествено слово Детска театрална група
НЧ „Съгласие - 1882“ – с. Осмар	Група за изворен фолклор „Исмарос“ ДТГ „Осмарски веселячета“ Танцова група Фолклорна група
НЧ „Просвета 1928“ – с. Троица	Фолклорна група „Извор“, ДТС „Шарено цветче“, Юношеска формация „Адагар“ Група за художествено слово Детски танцов състав Коледарска група
НЧ „Съзнание 1928“ – с. Хан Крум	Женска фолклорна група „Ханкрумски славей“ Любителска група за народни танци Лазарска група
НЧ „Светлина – 1932“ – с. Мостич	-
НЧ „Победа -1930“ – с. Миланово	-
НЧ „Заря -1937 г.“ – с. Мокреш	-

Източник: <https://chitalishta.com/>

В читалищата са развити библиотечната и музейна дейност, различни школи – по изкуствата, музикална, танцова и др., любителско творчество (художествена самодейност).

През 2021 година в община Велики Преслав се провеждат редица значими прояви, годишнини и чествания, включени в Културната програма.

Поради продължаващото извънредно положение в страната, в следствие на пандемията от COVID-19, редица мероприятия, които са част от Културната програма на общината, не са се състояли или са проведени под различна форма. На всички състояли се събития през годината са спазвани стриктно противоепидемичните мерки, за да бъде запазен животът и здравето на гражданите.

Основни културни събития проведени през 2021 г.:

- ✓ Отбелязване на празника на лозари и винопроизводители – конкурс „Баш винар“
- ✓ Честване на Националния празник „3-ти март“
- ✓ Майски културни тържества „Преславска пролет“ 2021 г.
- ✓ Събор на средновековното изкуство „Преславни дни“
- ✓ 24 май-ден на славянската писменост и култура
- ✓ Първи юни - Ден на детето
- ✓ Празник на мегдана с. Троица
- ✓ Празник на с. Хан Крум
- ✓ Празник на кв. Кирково – IX-ти събор Кирковски напеви
- ✓ Фолклорен събор „Петровска китка“
- ✓ Международен културен форум „Велики Преслав - История на цял един народ“
- ✓ Трети фолклорен фестивал „Драгоево пее и танцува“ - посветен на 150 г. от построяването на възрожденската църква „Света Параскева“
- ✓ Трети национален събор на НД „Традиция“
- ✓ „Преслав по ноти“ - Концерт „Песни от Средиземноморието“
- ✓ 6-ти септември – Ден на Съединението
- ✓ Откриване на учебната година - 15 септември

- ✓ 22 септември – Ден на Независимостта
- ✓ Коледен празник за запалване на светлините на елхата.

Спорт

През 2021 г. въпреки продължаващите ограничения създадени от извънредното положение, при спазване на съответните мерки в общината развиват спортна дейност множество спортни клубове и отбори: Футболен клуб “В. Преслав”; Спортен клуб по лека атлетика „Атлетик”; „Спортен клуб по вдигане на тежести Преслав”; Волейболен клуб „Велики Преслав”; АСК „Бултранс Рали Тим”; Риболовен клуб „Чисти брегове”; БК „Преслав”; „Спортен клуб по културизъм и фитнес - 2006”; „Карате клуб Киокушин - клон, град Велики Преслав” и др.

През годината са извършени редица дейности насочени към подобряване на материално-техническата база и изграждане на редица нови спортни обекти и съоръжения:

- Изградена е нова Спортна площадка с игрище в градски парк, град В.Преслав по проект финансиран от национална кампания на Нестле
- Изграждане на детска площадка в централната част на с. Златар по проект финансиран от Предприятието по управление на дейности по опазване на околната среда
- Изграждане на стрийт площадка за игра в с. Мостич“, с. Мостич по проект финансиран от Предприятието по управление на дейности по опазване на околната среда
- Изграждане на кът за фитнес и игра на ул. „Н. Вапцаров“ с. Хан Крум по проект финансиран от Предприятието по управление на дейности по опазване на околната среда
- СНЦ "Местна инициативна група Велики Преслав" стартира изпълнение на проект "Благоустрояване и изграждане на детски площадки в кв.55 и кв.87 гр. В.Преслав

Проведоха се две издания на Риболовен турнир „Велики Преслав за чисти брегове” с цел повишаване на екологичната култура на младежите и оползотворяване на свободното време.

Организиран и проведен “Летен футболен турнир” за деца, подрастващи, юноши и мъже.

Със средства от общинския бюджет през годината се подпомагат финансово спортните клубове в община Велики Преслав.

През отчетната година са проведени общински спортни прояви, заложи в Спортния календар на Община Велики Преслав.

Спортна зала „Велики Преслав” - Многофункционално игрище, се ползва по споразумение със Спортните клубове и утвърден от Кмета График, за провеждане на тренировъчните занимания на клубовете.

Икономическо развитие

През 2021 г. икономическото развитие на община Велики Преслав се влошава спрямо предходните години, поради неблагоприятните макроикономически условия, ковид кризата, инфлация, общо поскъпване на живота и политически фактори. Влошават се основните показатели на отчетените нефинансови предприятия.

Структуроопределящи отрасли за местната икономика са: промишленост, селско стопанство, туризъм и търговия, като водещо значение продължават да заемат индустрията и селското стопанство, но значително нараства относителният дял на приходите в туризма.

Секторната структура на социално-икономическия комплекс на община Велики Преслав се анализира и оценява чрез прилагане на секторно-отрасловия подход. В първичния сектор се включват селското и горското стопанство (вкл. Лов и риболов). Вторичният сектор включва

индустриалните отрасли (добивна и преработваща промишленост), а в третичния- всички обслужващи отрасли. Първичният сектор е по-популярен като аграрен, вторичният- като индустриален, а третичният е познат като сектор на услугите.

Индустриалният сектор е представен от различни отрасли на преработващата промишленост. Добивната промишленост е слабо развита – застъпен е предимно добивът на инертни материали (кариера „Драгоево” за скални материали и кариера „Троица” за варовик) и дърводобивът (добив на широколистен и иглолистен дървен материал, както и дърва за огрев). Индустриалният сектор (с изключение на някои отрасли) не се характеризира с динамично развитие. Третичният сектор (секторът на услугите) е с параметри, подчертаващи степента на развитост на обслужващите функции на община Велики Преслав.

Аграрният сектор е с по-слабо участие в икономическото развитие от останалите два сектора на общинския социално-икономически комплекс. Независимо от добрите почвени и агроклиматични условия, изградената мелиоративна инфраструктура, научното обслужване и производствения опит на населението, селското стопанство все още изпитва неблагоприятните последици от аграрната реформа и от влошената пазарна среда. Потенциалът на общината в развитието на селското стопанство е частично използван.

Таблица 14: Брой нефинансови предприятия по основни икономически дейности 2018-2020 г.⁴

Отраслови сектори	2018	2019	2020
Общо	392	410	408
Селско, горско и рибно стопанство	74	70	65
Преработваща промишленост	44	48	48
Строителство	13	14	14
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	142	142	144
Транспорт, складиране и пощи	14	14	14
Хотелиерство и ресторантьорство	35	44	43
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	4	5	5
Операции с недвижими имоти	11	12	15
Професионални дейности и научни изследвания	9	14	13
Административни и спомагателни дейности	16	14	12
Хуманно здравеопазване и социална работа	11	11	11
Други дейности	13	15	13

Източник: Национален статистически институт

Броят на нефинансовите предприятия в община Велики Преслав се увеличава с 18 през 2019 г. спрямо 2018 г., но през 2020 г. намалява с 2 и е 408. В сектор „Търговия” работят най-голяма част от предприятията – 144, което представлява 35% от общия брой предприятия в общината. Второ място заема сектор „Селско, горско и рибно стопанство” съответно със 65 предприятия и 16%. Фирмите в селското стопанство през 2020 г. са с 5 по-малко спрямо 2019 г. На трето място е сектор „Преработваща промишленост”, в който работят около 12% от фирмите. Бързо нараства броят на фирмите занимаващи се с хотелиерство и ресторантьорство като от 35 към 2018 г. се увеличава на 44 през 2019 г., а през 2020 г. е 43 или 11% от предприятията във Велики Преслав.

⁴ В таблицата не са включени секторите, в които няма регистрирани предприятия или данните са посочени като конфиденциални.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Таблица 15: Сравнителен анализ на основните икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия 2018-2020 г.⁵

Година	Брой предприятия	Произведена продукция	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	Печалба	Загуба	Заети лица	Наети лица
	Брой	Х и л я д и л е в о в е						Брой	
2018	392	99664	133986	120562	134039	7222	7989	1853	1513
2019	410	105311	138947	120173	126329	13709	1998	1868	1505
2020	408	92716	134093	120440	124305	10766	1884	1753	1410

Източник: Национален статистически институт

През 2020 г. икономическото развитие на общината Велики Преслав бележи спад спрямо предходните години. Основните икономически показатели на местните фирми се влошават. Произведената продукция намалява с 12% спрямо 2019 г. от 105 311 хил. лева на 92 716 хил. лева. Приходите от дейността спадат с 3% на 134 093 хил. лева, а разходите за дейността намаляват с 2%. Известен ръст отчитаме в Нетните приходи от продажби през 2020 г. те са с 0,22% повече спрямо 2019 г., но с 1% по-ниски спрямо 2018 г. Печалбите на местните фирми през 2019 г. достигат 13 709 хил. лева, което е почти двукратно нарастване спрямо 2018 г., но през 2020 г. намаляват с 21% до 10 766 хил. лева. Броят на заетите и на наетите лица намаляват с по 6% през 2020 г. спрямо 2019 г. Около 64% от произведената продукция в общината и 56% от нетните приходи от продажби са реализирани в сектора на преработващата промишленост.

От общо 408 предприятия в община Велики Преслав 373 броя или 91% са микропредприятия с персонал до 9 заети лица, 27 броя са малки предприятия с персонал от 10 до 49 служители и 8 са средни предприятия с персонал от 50 до 249 служители. Към 2020 г. в общината няма големи предприятия с персонал над 250 лица.

Таблица 16: Сравнителна характеристика на средната брутна годишна работна заплата в лева

2019 г.	2020 г.
10069	11116

Източник: Национален статистически институт

Средната годишна работна заплата в общината се увеличава с 10% от 10069 лева през 2019 г. на 11116 лева през 2020 г., но остава със стойности значително под средните за област Шумен (13 345 лева) и за страната (16 687 лева).

Реализираните преки чуждестранни инвестиции в община Велики Преслав за 2019 г. възлизат на 772 900 евро, а общо за 2020 г. са 734 100 евро.

Важен фактор за развитие на местната икономика е близостта до два големи административни и индустриални центъра – град Шумен и град Търговище, което осигурява пазар за реализация на местната продукция и достъп до летище и пристанище за износ в град Варна. Икономическите дейности в общината са концентрирани предимно в гр. Велики Преслав, който се явява и зона на локална икономическа гравитация. Предприятията работят и в селата Драгоево, Осмар и Хан Крум.

Състоянието на местната икономика през 2020-2021 г. се определя и влияе от много на брой и различни по естество фактори, които биват както вътрешни, така и външни. В тази връзка е важно да се определи икономическото състояние на заобикалящите общината територии, което детерминира средата за нейното развитие, позицията на общината спрямо

⁵ На етапа на изготвяне на настоящия Годишен отчетен доклад за наблюдение изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав, НСИ все още не е публикувал данни за икономиката на общината през 2021 г. По тази причина не може да бъде отчетено влиянието на продължаващата пандемия от коронавирус, инфлацията и поскъпването на енергоносителите и горивата върху местния бизнес.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

съседните ѝ общини, наличните ѝ сравнителни предимства и потенциали за растеж, както и основните ограничители за икономическия подем.

Селско стопанство

Селското стопанство в община Велики Преслав запазва своите стабилни позиции и устойчивост през 2021 г., въпреки че регистрираните предприятия в сектора намаляват с 5, а на регистрираните земеделски стопани с 12. Селското стопанство остава един от основните отрасли на местната икономика.

Таблица 17: Баланс на земята в община Велики Преслав по видове собственост към 2021 г.

Код	Вид собственост	Брой	Брой %	Площ дка	Площ%
0	Неустановена	164	0,47	197,084	0,07
1	Държавна публична	258	0,74	53586,089	19,30
2	Държавна частна	762	2,18	37861,615	13,64
3	Общинска публична	3279	9,39	15755,776	5,68
4	Общинска частна	1569	4,49	15639,114	5,63
5	Частна	24328	69,65	111550,069	40,18
6	Кооперативна	1	0,00	2,961	0,00
7	Обществени организации	3305	9,46	22909,407	8,25
8	Чуждестранна	44	0,13	308,250	0,11
10	Религиозна	25	0,07	351,707	0,13
11	Съсобственост	174	0,50	8710,606	3,14
12	Изключителна държавна	6	0,02	3742,493	1,35
99	Стопанисвано от общината	1016	2,91	6980,061	2,51

Източник: Общинска служба по земеделие – Велики Преслав

Около 40% от земята в община Велики Преслав е частна собственост, на държавата принадлежат 34%, общински са 11%, на обществени организации са 8%. Останалите 7% са територии, стопанисвани от общината, в съсобственост, на религиозни организации, с чуждестранна или неустановена собственост.

Таблица 18: Баланс на земята в община Велики Преслав по видове територии по предназначение към 2021 г.

Код	Вид територия по предназначение	Брой	Брой %	Площ дка	Площ %
1	Урбанизирана територия	2773	7,94	12384,607	4,46
2	Територия за транспорт	113	0,32	1911,777	0,69
3	Земеделска територия	31318	89,66	169054,858	60,90
4	Горска територия	300	0,86	85916,230	30,95
5	Води и водни обекти	410	1,17	4563,085	1,64
6	Защитена територия	1	0,00	3190,727	1,15
7	Нарушена територия	16	0,05	573,948	0,21

Източник: Общинска служба по земеделие – Велики Преслав

Земеделските територии в общината съставляват около 61% от общата площ, а горите са 31%. С начин на трайно ползване „нива“ са около 43% от площите, лозята са 5%, овощните градини – 2,45%, а други видове трайни насаждения – 4%, мери, пасища и ливади – 3,5%.

Обработваемата земеделска земя през 2019 г. се увеличава с 8 753 дка спрямо 2018 г. и е 162 740 дка. След това намалява с 69 381 дка и за 2020 г. е 93 359 дка, но през 2021 г. се увеличава до 102 643 дка. Комасираните селскостопански площи са 42.4%.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Таблица 19: Поливни площи на територията на община Велики Преслав към 2021 г.

Землище	Ха
В.Преслав	597,6
Драгоево	892,9
Златар	1 598,7
Миланово	308,6
Мокрещ	175,7
Суха река	422,6
Троица	150,7
ВСИЧКО:	4 146,8

Източник: Общинска служба по земеделие – Велики Преслав

Поливната площ е формирана по данни на „Напоителни системи” ЕАД, клон Шумен, съобразно схемата на проектно-поливните полета, по землища и по масиви.

Действителното състояние на поливните съоръжения, респективно фактическата поливна площ, е предмет на отделна комплексна проверка от специализирана комисия и вероятно ще има значително по - ниски стойности, тъй като на практика по - голяма част от напоителните съоръжения не функционират. Най-добро е състоянието им в землището на с. Миланово.

Таблица 20: Брой регистрирани земеделски стопани за периода 2015-2021 г.

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
211	229	311	201	197	166	154

Източник: Общинска служба по земеделие – Велики Преслав

Броят на регистрираните земеделски стопани в общината намалява със 7% от 166 през 2020 г. на 154 през 2021 г. Значителен е спадът в броя на земеделските производители през 2021 спрямо 2017 г. – 50%.

Съществуващите земеделски кооперации не се променя през отчетния период и към 2021 г. в община Велики Преслав функционират следните четири броя:

- Кооперация “Напредък” - гр. Велики Преслав;
- ППК “Капка” - с. Троица;
- ПК “Враненска долина” - с. Кочово;
- ЗКПУ “Орало” - с. Осмар.

Основните отглеждани култури в община Велики Преслав към 2021 г. са пшеница, слънчоглед и царевица за зърно. С тях са засети най-много площи земеделска земя. Отглеждат се още ечемик и рапица, малини и лавандула. Общината е с традиции в лозарството, като преобладават винените сортове. На територията на Велики Преслав са разположени най-големите лозови масиви в Шуменска област. Зеленчукопроизводството все още е слабо развито. През последните години се увеличават площите, засети с домати и грах. От овощните култури преобладават череша, сливи, ябълки и праскови. През 2020 г. в общината са създадени около 1000 дка нови кайсиеви насаждения - частна инвестиция.

Таблица 21: Справка за засети площи и добиви по видове земеделски култури 2019-2021 г.

Култури	Засети дка		Ср. добив кг/дка	
	2019/2020 г.	2020/2021 г.	2019/2020 г.	2020/2021 г.
Пшеница	32 770	31 630	437	543
Ечемик	6 890	9 280	553	603
Рапица	1 910	2 000	240	280

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Царевица (зърно)	14 185	16 400	345	518
Масл.слънчоглед	30 550	24 780	172	233
Ябълки	123	123	730	1 106
Череша	310	337	420	355
Малини	643	557	249	495
Лавандула	1351	2 194	327	242
Лозя винени	1 699	1 700	494	786
Лозя десертни	142	1 420	501	979
Култура	Получена продукция тон 2019/2020 г.	Средендобив кг/дка 2019/2020 г.	Получена продукция тон 2020/2021 г.	Средендобив кг/дка 2020/2021 г.
Ябълки	90	730	136	1 106
Череша	130	420	110	355
Сливи	115	485	178	647
Кайсии	50	232	9	388
Ягоди	39	500	44	489
Малини	160	249	213	495
Вишни	13	311	17	394
Праскови	25	674	27	732
Ореши	550	425	20	17
Картофи	218	260	24	1 000
Домати	132	383	32	2 100
Пипер	50	1000	340	4 000
Краставици	52	150	-	-
Лозя винени	840	494	1 336	786
Лозя десертни	71	501	139	979

Източник: Общинска служба по земеделие – Велики Преслав

Стопанската 2020/2021 г. е благоприятна в агрометеорологично отношение и дава добра реколта. Средните добиви от декар на повечето отглеждани земеделски култури в общината се увеличават спрямо предходната година.

Таблица 22: Справка за броя на животните в община Велики Преслав по видове 2015-2020 г.

Вид животни	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Говеда - вс.	932	932	1640	1343	1156	1515	1138
Овце - вс.	1781	1781	4166	2212	2867	3267	2597
Кози - вс.	90	90	175	190	104	103	1
Свине - вс.	47	47	336	370	40	354	-
Пчелни семейства	1234	1234	3087	2 115	1646	2001	1858
Птици - бройлери	32	32000	32000	44264	44264	44264	71264

Източник: Общинска служба по земеделие – Велики Преслав

Животновъдството в община Велики Преслав бележи спад в броя на животните през отчетния период. Единствено птицевъдството се развива устойчиво и бележи значителен ръст на отглежданите птици бройлери.

Съществен проблем за развитието на животновъдството остават строгите хигиенни и ветеринарномедицински изисквания към животновъдните обекти след присъединяването на

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

страната ни към ЕС. Не на последно място сериозна пречка пред реализацията на местна животновъдна продукция се явяват и неизгодните, често прерастващи в нелоялни и монополни, взаимоотношения между продавачи, посредници и купувачи.

Тенденциите в развитието на селското стопанство следват тези в страната, които са свързани с намаляване на производството, ниска рентабилност и ниска конкурентоспособност на сектора. Намаляването на изкупните цени и заливането на пазара с вносни стоки правят сектора все по-малко привлекателен. Възможностите за финансиране, които предлагат европейските фондове са добър начин за подкрепа на сектора и неговото възстановяване, но липсва достатъчно активност от страна на местните производители за кандидатстване с проекти и инвестиране на средства в земеделие и животновъдство.

Горско стопанство

Горският фонд заема около 30,65% от територията на община Велики Преслав. Горите се стопанисват и управляват от ТП Държавно горско стопанство (ДГС) – Преслав към Регионална дирекция по горите – Шумен и Североизточно държавно предприятие. Една от основните дейности на ДГС е и развитие на ловното стопанство, включително съхраняване и увеличаване популацията на дивеча в района. Общата лесистост на общината е 30.6%.

Таблица 23: Разпределение на общата горска площ на община Велики Преслав по видове собственост и по години 2018 – 2021 г.

№ по ред	Видове собственост	Площ на горските територии на община В. Преслав по видове собственост и по години, ха			
		2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
1	Държавни горски територии	8355	8362	8362	8364
2	Общински горски територии	373	424	424	424
3	Гори на частни физически лица	189	190	190	190
4	Гори на частни юридически лица	25	31	31	31
	Общо:	8942	9007	9007	9009

Източник: ТП ДГС - Преслав

Държавните горски територии заемат 93% от горския фонд на община Велики Преслав. Общинските гори са 424 ха или 5%. Останалите 2% или 221 ха гори са собственост на частни физически и юридически лица.

Таблица 24: Предвидено и осъществено ползване на дървесина от горския фонд на община Велики Преслав за периода 2019 – 2021 г.

Година	Видове собственост	Предвидено ползване		Осъществено ползване	
		Стойща маса, куб.м	Лежаща маса, куб.м	Стойща маса, куб.м	Лежаща маса, куб.м
2019	Държавни горски територии	24870	21314	16290	13912
	Общински горски територии	580	464	320	255
	Гори на частни физически лица	80	72	110	97
	Гори на частни юридически лица	360	325	400	357
	Общо:	25890	22175	17120	14621
2020	Държавни горски територии	16480	13967	10950	9278
	Общински горски територии	690	579	810	677
	Гори на частни физически лица	10	9	20	20
	Гори на частни юридически лица				
	Общо:	17180	14555	11780	9975
2021	Държавни горски територии	26290	22636	16730	14585
	Общински горски територии	370	336		
	Гори на частни физически лица	60	54	60	54
	Гори на частни юридически лица				
	Общо:	26720	23026	16790	14639

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Източник: ТП ДГС - Преслав

Количеството на ползваната дървесина от горския фонд на Велики Преслав се увеличава от 21741 куб. м. през 2019 г. на 21755 куб. м. през 2020 г. и 31 429 куб. м. през отчетната 2021 г. Общо за периода са добити 74 925 куб. м., в това число: 45690 куб.м. стояща маса и 39235 куб. м. лежаща маса. Средногодишно за периода са добивани по 24975 куб. м. дървесина.

На територията на община Велики Преслав има 5 /пет/ дървообработващи и преработващи предприятия и 6 /шест/ складове – площадки за продажба на дърва за огрев. Функционират и 7 /седем/ пункта за изкупуване и преработка на билки, гъби и горски плодове. Фирма „Пинокьо“ село Драгоево произвежда пелети за отопление, като използва дървесен материал, който включва сурова дървесина, дървени трупи и остатъчен материал от дървени трупи. Производствения капацитет на фирмата към момента е около 30 тона месечно.

През периода 2015 – 2021 г. на територията на общ. В. Преслав залесявания са извършвани само в държавните горски територии, по години както следва:

2015 г. – 43 дка
2016 г. – 52 дка
2017 г. – 30 дка
2018 г. – 0 дка
2019 г. – 67 дка
2020 г. – 10 дка
2021 г. – 0 дка

Общо: 202 дка

С оглед развитието на туризма в района е важно да не се допуска масово изсичане на гори, което ще доведе до екологични проблеми, да се увеличи площта на горите с рекреационна цел и да се предвидят нови залесителни мероприятия през следващите години.

Туризм

Туризмът се развива успешно през отчетния период и заема все по-голям дял в общинската икономика на Велики Преслав. На територията на общината съществуват редица природни дадености, защитени природни, исторически и културни обекти.

На територията на Община Велики Преслав са категоризирани и функционират общо 52 „Места за настаняване“ и „Заведения за хранене и развлечения“.

От тях места за настаняване към 2021 г. – 17 броя:

- клас А: 1 бр. – „Мотел“;
- клас Б: 16 бр. – 1 бр. „Семеен хотел“, 1 бр. „Почивна станция“ и 14 броя „Къщи за гости“

От тях две Къщи за гости се намират в село Осмар, една в село Драгоево и една в село Имренчево.

Заведенията за хранене и развлечения на територията на община Велики Преслав са 37 бр. Типовете са разнообразни – ресторанти, бистра, бирария, кафе-аперитиви, пивници, закувални, сладкарници, бар-клуб.

Таблица 25: Дейност на местата за настаняване в община Велики Преслав 2014-2020 г.

Година	Места за настаняване брой ⁶	Легла – брой	Легла денонощия – брой	Стаи – брой	Реализирани нощувки – брой			Пренощували лица – брой			Приходи от нощувки – левове
					общо	българи	чужденци	общо	българи	чужденци	
2014	7	151	41559	64	3312	-	-	1713	-	-	65110
2015	7	151	44895	64	4091	-	-	1998	-	-	71813

⁶ В наблюдението са включени категоризирани хотели и места за настаняване с над 10 легла, функционирали през отчетния период. Статистиката не отчита обектите с под 10 легла. Към момента на изготвяне на настоящия доклад НСИ не са публикували обобщена информация за местата за настаняване и подслон през 2021 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

2016	7	155	43426	64	4172	3963	209	1892	1723	169	76992
2017	6	136	44797	62	2936	2841	95	1935	1863	72	78054
2018	9	213	59215	89	3945	3709	236	2237	2044	193	115884
2019	10	225	58508	95	4842	-	-	3146	-	-	152707
2020	11	234	52288	103	4857	4452	405	2626	2495	131	146433

Източник: НСИ

Към 2020 г. броят на местата за настаняване е 11, с 4 повече спрямо 2014 г. и с 1 повече спрямо предходната 2019 г. Аналогично това довежда и до увеличение в броя на леглата от 225 към 2019 г. на 234 през 2020 г. Реализираните нощувки през 2020 г. бележат ръст (4857 броя) или с 47% повече спрямо 2014 г. Приходите от нощувки се увеличават и през 2019 година достигат 152707 лева, но през 2020 г. са 146433 лева.

АМ „Велики Преслав“ отчита през 221 г. близо 24 000 посетители.

Реализираните нощувки общо във всички места за настаняване и подслон в община Велики Преслав през 2021 г. са над 8000, като спрямо 2020 г. - отчитаме ръст от 2319, въпреки продължаващата пандемия от коронавирус.

Увеличава се и броя на местата за настаняване и легловата база, като вече общия капацитет (включително местата с под 10 легла) е 279 легла.

През 2020 г. е отворен за посетители нов открит плувен басейн в общината, в близост до комплекс „Омуртагов мост“, който разнообразява туристическото предлагане. В експлоатация е въведен семеен хотел „Преслав“ с капацитет 13 легла или (20 лица).

По инициатива на АМ „Велики Преслав“ са изработени карта на града и НИАР „Велики Преслав“, включваща емблематични туристически обекти и места за хранене и настаняване в рамките на града.

През 2021 г. са поставени указателни табели на основните публични сгради на територията на града, места за настаняване и хранене и туристически обекти. Монтирани са и указателни табели за най- често използваните туристически маршрути.

През 2021 г. бяха извършени текущи ремонти на входната пътна мрежа водеща до АМ „Велики Преслав“, както и към НИАР „Велики Преслав“, с което се допринесе за увеличаване на туристопотока. Обособени бяха паркоместа, обслужващи Туристическия информационен център и НЧ „Развитие 1874“ – гр. В. Преслав.

През 2021 г. е проведен форум на тема „Управление на културния туризъм“ с лектори проф. Евгений Сачев, доц. д-р Румен Драганов и доц. д-р Георги Калагларски. Във форума са участвали представители на туристическия сектор от община Велики Преслав. В рамките на форума е проведена кръгла маса на тема „Устойчиво развитие на културния туризъм“.

Въпреки ограниченията от създалата се епидемиологична обстановка Археологически музей „Велики Преслав“ организира редица изложби и онлайн посещения.

Предприето е регистриране на ТИЦ и възможностите му за разширяване на дейността свързана с популяризиране на туризма в общината. Съвместно участие с Археологически музей „Велики Преслав“ в Туристическа борса – гр. София.

През 2021 г. с решение № 172/19.09.2020 г. на Общински съвет - Велики Преслав за срок от 10 години е предоставена за стопанисване и управление на АМ етнографската „Карталова къща“. Подадени документи за регистрация на ТИЦ „Велики Преслав“ в Министерство на туризма. Проведени са редица срещи с представители на туристическия бизнес. Актуализирана е информацията свързана с туристическия сектор в региона на сайта на община Велики Преслав.

В община Велики Преслав все още не се използва в пълна степен туристическия потенциал, макар че в последните години се наблюдава нарастване в броя на местата за настаняване, легловата база и пренощуващите лица. Пандемията от коронавирус се отразява негативно на местния туристически бизнес през 2020 и 2021 година. Въпреки това в резултат

на добре организираната и проведена културна програма на Община Велики Преслав се наблюдава значителен ръст в туристопотока на територията на общината.

ОБОБЩЕНИ ИЗВОДИ:

Отчетната 2021 г. се характеризира с политическа, икономическа и финансова неустойчивост, предизвикани от продължаващата пандемия от коронавирусна инфекция и последиците от нея, както и от провежданите три пъти през годината парламентарни избори и редовни президентски избори. Политическата криза забави финансирането на много приоритетни проекти за общините, както и приемането на Националния план за възстановяване и устойчивост, по който трябваше да се кандидатства за преодоляване на последиците от пандемията.

В социално-икономическите условия за развитие на община Велики Преслав не се наблюдават съществени промени спрямо предходната 2020 г. Наложени са мерки за опазване живота и здравето на населението и в същото време се работи активно за пълноценно изпълнение на дейностите, водещи до подобряване на всички сфери на обществения живот. Пандемията ограничи значително социалния живот, създаде икономически и финансови рискове и неустойчивост.

За първи път от няколко години през 2020 г. отчитаме ръст на безработицата, който през 2021 г. е овладян. Отчетната година се характеризира с рекордна инфлация, поскъпване на цените на енергоносителите и храните от първа необходимост. Свободният пазар на електроенергия и високите цени за небитови абонати наложиха непопулярни мерки за строги икономии на ел. енергия.

Демографските показатели на община Велики Преслав продължават да се влошават, но с по-бавни темпове в сравнение със средните за страната. Наблюдава се известно повишаване на броя на населението, породено от миграция, но се запазва тенденцията на ниска раждаемост и висока смъртност. Селищната система остава устойчива.

През 2020 г. в община Велики Преслав живеят 12148 души, 49% от които мъже и 51% жени. Градското население (на гр. Велики Преслав) е 57%, а в селата живеят 43% от жителите на общината. Тенденцията през последните години е към нарастване с бавни темпове (с 1% на година) на населението в селата за сметка на градското. Наблюдава се устойчивост във възрастовата структура на населението и слаба динамика при нейното изменение.

Естественият прираст на населението остава отрицателен. Механичният прираст през 2020 г. за първи път е положителен с +258 човека. Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в общината през 2020 г. се е увеличило със 101 души.

Образователната система в общината е добре организирана и материално обезпечена. Броят на учениците в училищата и на децата в детските градини намалява, но с темпове по-бавни от средните за страната.

Населението е добре обезпечено със здравни и лечебни заведения, медицинско оборудване и персонал, но средната възраст на кадрите е около и над пенсионната и трябва да се вземат мерки за привличане на млади специалисти.

В общината се предлагат разнообразни и качествени социални дейности и услуги, които отговарят на потребностите на населението.

Равнището на безработица в община Велики Преслав през 2021 г. се намалява с 1,5% в сравнение с предходната година, като достига ниво от 7,5%, стойност по-ниска от средните нива на безработица за област Шумен (9,7%), но по-висока от тези за страната (5,9%). През 2021 г. въпреки негативните последици нанесени от продължаващата пандемия от COVID-19, броя на безработните лица намалява със 105 лица, което представлява спад от почти 23% спрямо 2020 г.

Общинската икономика като цяло е в застой. Статистиката отчита влошаване на финансовите резултати на местните предприятия през 2020 г. спрямо 2019 г. и 2018 г. Официални статистически данни за пълния ефект на кризата с коронавируса върху местната икономика все още няма. Най-засегнат остава туристическия бранш.

През 2021 г. отчитаме ръст на социалните и здравни разходи - за ограничаване на заболяемостта от ковид, помощи за здравната система, за насърчаване и подкрепа на засегнатия бизнес и социална подкрепа в защита на най-уязвимите групи. Въпреки продължаващата пандемия Община Велики Преслав успява да проведе редица културни и спортни прояви, а броя на нощувките и туристо-потока бележат ръст спрямо предходната 2020 г. Въпреки трудностите през 2021 година и негативното влияние на пандемията, социално-икономическите и политически фактори Община Велики Преслав се справя успешно и успява да реализира част от планираните в ПИРО проекти и дейности.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Таблица 26: Оценка на постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО на община Велики Преслав към 2021 г. по индикатори за наблюдение

Индикатори за продукт				
Приоритет, мярка	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност	Отчетна стойност 2021
Приоритет 1 - Засилване на конкурентните позиции на общината, устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството				
Мярка 1.1 Стимулиране на предприемачеството, инвестициите и иновациите	Нефинансови предприятия	брой	450	408
	Новосъздадени МСП за преработка на местни суровини (месо, мляко, плодове, зеленчуци, дървесина и др.)	брой	3	0
	Участие на общината в инвестиционни инициативи (бизнес форуми, панаири и др.)	брой	7	3
	Привлечени инвестиции в предприятия в общината	хил. лева	10000	2000
Мярка 1.2 Развитие на туризма като водеща индустрия, базирана на специфичните местни ресурси, уникалните природни и културни забележителности	Места за настаняване и средства за подслон	брой	20	17
	Леглова база в места за настаняване и средства за подслон	брой	350	279
	Създадени нови туристически атракции	брой	3	1
	Разработени нови туристически маршрути	брой	3	1
Мярка 1.3 Развитие на модерно, устойчиво и	Обработваема земеделска земя	дка	175000	102643
	Създадени нови трайни насаждения	дка	2000	1000

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

диверсифицирано селско стопанство	Подпомогнати нови и модернизираны земеделски стопанства	брой	20	10
Мярка 1.3 Устойчиво управление на горските ресурси	Новозалесени горски територии	дка	300	0
Приоритет 2 - Насърчаване на зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, чиста околна среда, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска				
Мярка 2.1 Насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите парникови газове	Обществени сгради с мерки за енергийна ефективност	брой	7	2
	Жилищни сгради с мерки за енергийна ефективност	брой	10	-
Мярка 2.2 Насърчаване на прехода към кръгова икономика	Подкрепени предприятия, въвели НИРД, иновации и шадящи околната среда технологии в производствения си процес	брой	1	0
Мярка 2.3 Опазване на околната среда и борба с климатичните промени	Реализирани проекти за опазване и подобряване на околната среда	брой	5	1
	Проведени акции за почистване и залесяване	брой	7	2
Мярка 2.4 Устойчиво управление на отпадъците	Системи за разделно събиране, рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на различни потоци отпадъци (опаковки, строителни, зелени и биоразградими и др.)	брой	3	3
Приоритет 3 - Добро образование, професионално развитие и нови знания за успешна реализация, заетост, висок жизнен стандарт и демографски подем				
Мярка 3.1 Демографски подем, насърчаване на раждаемостта, привличане на млади хора за работа и живот в общината	Население на общината	брой	12100	12148
	Деца в детските градини	брой	270	267
	Ученици в училищата	брой	980	914
Мярка 3.2 Подобряване на образованието и модернизация на образователната инфраструктура	Подобренни сгради на образователната инфраструктура	брой	3	1
	Училища с внедрени/работещи съвременни системи/среды за образование – дуално обучение, дигитализация на учебни програми, STEM и др.	брой	1	-
Мярка 3.3 Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности	Ремонтирани спортни обекти и съоръжения	брой	3	4
	Организираны спортни състезания, турнири и шампионати с регионално,	брой	14	3

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

	национално и/или международно значение			
Мярка 3.4 Създаване на разнообразни и гъвкави възможности за професионална реализация, подобряване на заетостта и квалификацията на работната сила	Лица, преминали обучение за нови професии и квалификация	брой	200	18
	Разкрити работни места за нуждите на хора с увреждания, роми и продължително безработни	брой	50	133
Приоритет 4 - Електронно управление, администрация близо до гражданите и предоставяне на качествени и достъпни обществени услуги – административни, здравни, социални и културни				
Мярка 4.1 Подобряване на достъпа до електронни административни услуги	Създадени "онлайн" административни услуги	брой	3	160
Мярка 4.2 Развитие на административния капацитет и управление на общинската собственост в услуга на гражданите и бизнеса	Общински служители преминали курсове и обучения	брой	30	10
Мярка 4.3 Подобряване на достъпа до здравното обслужване на населението и развитие на инфраструктурата на здравеопазването	Подобрен сгради на здравната инфраструктура	брой	2	0
Мярка 4.4 Развитие на социалните услуги и подобряване на социалната инфраструктура	Подобрен сгради на социалната инфраструктура	брой	2	2
	Предоставяни социални услуги	брой	10	9
	Лица, подпомагани със социални помощи	брой	250	-
Мярка 4.5 Развитие на културата и обновяване на културната инфраструктура	Подобрен сгради на културната инфраструктура	брой	3	0
	Организиран културни събития (фестивали, традиционни празници, чествания и др.)	брой	20	19
Приоритет 5 - Достъпност и свързаност, чрез подобряване на инфраструктурата, мобилността, телекомуникациите, цифровизация и интегрирано развитие на всички видове територии				
Мярка 5.1	Рехабилитирани пътища	км	40	0

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Подобряване на транспортната достъпност и свързаност	Подобрена улична мрежа	км	100	15	
Мярка 5.2 Обновяване и изграждане на водопроводни и канализационни мрежи	Обновени водопроводни мрежи	км	100	20	
	Изградена нова канализационна мрежа	км	10	0	
	Модернизирани/Изградени МФОС/ ПСОВ	брой	1	0	
Мярка 5.3 Развитие на енергийната инфраструктура и ВЕИ	Реализирани проекти за производство на енергия от ВЕИ	брой	5	0	
Мярка 5.4 Цифрова свързаност и телекомуникации	Население, ползващо широколентов достъп до Интернет	%	90	90	
Мярка 5.5 Интегрирано териториално развитие и подобряване на жизнената среда	Реализирани проекти за благоустрояване на населените места	брой	5	2	
	Реализирани проекти в междуобщинско сътрудничество	брой	3	0	
	Реализирани международни проекти	брой	1	1	
Индикатори за резултат					
Стратегическа цел	Индикатор	Мерна единица	Базова стойност	Целева стойност	Отчетна стойност 2021
Стратегическа цел 1	Обновени бизнес/индустриални зони	брой	0	1	0
Стратегическа цел 1	Равнище на безработица	%	9	7	7,5
Стратегическа цел 1	Дял на средната годишна работна заплата от тази в областта	%	83	90	83
Стратегическа цел 1	Нефинансови предприятия на 1000 д. от населението	брой	34	40	34
Стратегическа цел 1	Нетни приходи от продажби на предприятията	хил.лв.	120173	130000	120440
Стратегическа цел 1	Произведена продукция в нефинансовите предприятия	хил.лв.	105311	120000	92716
Стратегическа цел 1	Печалба в нефинансовия сектор	хил.лв.	13709	15000	10766
Стратегическа цел 1	Заети лица	брой	1869	2000	1753
Стратегическа цел 1	Нови електронни услуги в общинската администрация в помощ на предприемачеството	брой	0	3	10
Стратегическа цел 1	Земеделски производители	брой	197	210	154
Стратегическа цел 1	Реализирани нощувки в местата за подслон и настаняване	брой	3146	5000	8000
Стратегическа цел 1	Туристи, обслужени от Туристически информационен център на НИАР	брой	15467	20000	24000
Стратегическа цел 2	Естествен прираст на населението	брой	-157	-130	-157

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Стратегическа цел 2	Механичен прираст на населението	брой	+258	+50	+258
Стратегическа цел 2	Ученици, включени в дуално обучение	брой	0	10	-
Стратегическа цел 2	Население на 1 лекар	брой	602	500	675
Стратегическа цел 2	Население на 1 лекар по дентална медицина	брой	2008	1800	2430
Стратегическа цел 2	Реставрирани, консервирани и експонирани за туристи обекти на културно-историческото наследство	брой	0	2	1
Стратегическа цел 3	Реновирани и благоустроени публични пространства (паркове и градинки)	брой	0	5	2
Стратегическа цел 3	Новоизградени/реновирани детски площадки и спортни съоръжения	брой	0	5	4
Стратегическа цел 3	Жители с подобро водоснабдяване	брой	0	12000	10574
Стратегическа цел 3	Жители с подобро третиране на отпадъчните води	брой	0	8000	0
Стратегическа цел 3	Количество образувани битови отпадъци	тона	3466	3000	3749

Данните в Таблица 26 представят оценката за постигнатия напредък в изпълнението на ПИРО на община Велики Преслав като всеки от изброените индикатори допринася за постигане на определена стратегическа цел и приоритет на плана. Индикаторите се отчитат като са съпоставени данните от ПИРО към края на 2020 г. с тези към края на 2021 г. Някои показатели, за които няма изменение, не могат да бъдат отчетени на годишна база или няма данни са със същите стойности като тези в плана и не е отразена информацията.

Резултатите от оценката показват, че населението на общината леко се увеличава в резултат на положителен механичен прираст и миграция. Трайните тенденции на отрицателен естествен прираст (ниска раждаемост и висока смъртност) се запазват и това води до застаряване на населението и влошаване на възрастовата структура. Броят на учениците в местните училища и на децата в детските градини намалява. В същото време в общината се предоставят разнообразни и качествени социални услуги. Културният и спортният календар са наситени със събития, въпреки ограниченията на пандемията. Данните за тези индикатори показват умерен напредък на годишна база в постигането на *Стратегическа цел 3 на ПИРО: Развитие на човешкия потенциал, повишаване на доходите, насърчаване на образованието, социалното включване и духовно развитие.*

През 2021 г. безработицата в общината намалява спрямо 2020 г., а средната годишна работна заплата се увеличава, но в процентно отношение е по-ниска от средните възнаграждения в област Шумен. Кризата с пандемията от коронавирус се отразява негативно на местната икономика. Финансовите резултати от дейността на фирмите намаляват и се влошават спрямо предходните години. За съжаление към момента на изготвяне на настоящия годишен доклад, няма официална статистика за състоянието на икономиката през 2021 г. и все още не е отчетен в пълен обем ефектът от пандемията върху местния бизнес и най-вече върху туризма. Инфлацията и високите цени на горивата също оказват негативно влияние. Обобщено през 2021 г. отчитаме незадоволителен напредък в постигане на *Стратегическа цел 1 на ПИРО: Ускорено икономическо развитие, чрез ефективно използване на ресурсите и местния*

потенциал в туризма, индустрията и селското стопанство, привличане на инвестиции, иновации и нови технологии за повишаване на конкурентоспособността.

Анализът на индикаторите, съотнесими към *Стратегическа цел 2: Интегрирано териториално развитие и намаляване на неравенствата, чрез комплексно подобряване на транспортната и цифрова свързаност и достъпност, обновяване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда*, показва най-добър напредък през отчетната година. За това допринасят дейностите по подобряване на уличната мрежа в населените места, подмяна на водопроводи, ремонт на обществени сгради, облагородяване на обществени площи, паркове, детски, спортни площадки и други обекти на техническата инфраструктура.

ИЗВОДИ:

Годишният мониторинг на ПИРО на база индикатори показва обновяване на инфраструктурите, устойчиво развитие на селското стопанство, леко увеличаване на населението, намаляване на безработицата, ръст на средната работна заплата и други положителни въздействия. Кризата с пандемията COVID 19 продължава да поставя на сериозни изпитания здравната и социалната система в общината.

Остават нерешени демографските проблеми, кризата в икономиката, породени от пандемията, високата инфлация и скока на цените на енергоносителите.

Отчитайки резултатите за първата година на действие на ПИРО на база индикатори можем да дадем добра обща оценка на изпълнението, въпреки пандемията, извънредните разходи и трудностите, в условията на извънредна обстановка и задълбочаваща се икономическа и финансова криза.

Индикаторите са съотнесими пряко към Стратегическите цели в плана и показват, че най-добър напредък е постигнат по показателите, измерващи изпълнението на *Стратегическа цел 2: Интегрирано териториално развитие и намаляване на неравенствата, чрез комплексно подобряване на транспортната и цифрова свързаност и достъпност, обновяване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда*. На второ място се нарежда *Стратегическа цел 3: Развитие на човешкия потенциал, повишаване на доходите, насърчаване на образованието, социалното включване и духовно развитие*. Най-незадоволителни са резултатите за индикаторите, оценяващи напредъка по *Стратегическа цел 1: Ускорено икономическо развитие, чрез ефективно използване на ресурсите и местния потенциал в туризма, индустрията и селското стопанство, привличане на инвестиции, иновации и нови технологии за повишаване на конкурентоспособността*.

III. ИЗПЪЛНЕНИ ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Таблица 27: Справка за изпълнени проекти и дейностите в община Велики Преслав през 2021 г.

№ по ред	Приоритет, Специфична цел, Мярка, Проект/Дейност	Обща стойност лева	Период на изпълнение	Източник на средства – програма, фонд, бюджет (собствен финансов принос в %)	Резултати
	ПРИОРИТЕТ 1: Засилване на конкурентните позиции на общината, устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството	696649			
	Мярка 1.1.1. Стимулиране на предприемачеството, инвестициите и иновациите	305489			
1	Проект на „Георги Кюркчиев-2010“ ЕООД за подкрепа за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	50000	2021	ОПИК 2014-2020	Насърчаване дейността на малки и средни предприятия за преодоляване последиците от пандемията
2	Проект на „Дибо“ АД за подкрепа за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	50000	2021	ОПИК 2014-2020	Насърчаване дейността на малки и средни предприятия за преодоляване последиците от пандемията
3	Проект на ЕТ „Фахредин Хасанов“ за подкрепа за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	3949	2021	ОПИК 2014-2020	Насърчаване дейността на малки и средни предприятия за преодоляване последиците от пандемията
4	Проект на „Органик Комерс“ ЕООД за подкрепа за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	10000	2021	ОПИК 2014-2020	Насърчаване дейността на малки и средни предприятия за преодоляване последиците от пандемията
5	Проект на „Санитапласт“ АД за подкрепа за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	112000	2021	ОПИК 2014-2020	Насърчаване дейността на малки и средни предприятия за преодоляване последиците от пандемията
6	Проект на „Хан Крум“ АД за подкрепа за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	79540	2021	ОПИК 2014-2020	Насърчаване дейността на малки и средни предприятия за преодоляване последиците от пандемията
МЯРКА 1.2. ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА НА ОБЩИНА ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ 2021-2027 Г.					
Мярка 1.2. Развитие на туризма като водеща индустрия, базирана на специфичните местни ресурси, уникалните природни и културни забележителности					
	Подмярка 1.2.1. Оползотворяване и развитие на местните туристически ресурси, чрез подобряване на				

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

	базовата инфраструктура и активно предлагане на интегрирани конкурентоспособни туристически продукти и услуги				
	Подмярка 1.2.2. Стимулиране на предприемачеството в туризма, съпътстващи дейности и услуги и генериране на работни места				
	Подмярка 1.2.3. Развитие и разнообразяване на туристическото предлагане, интегрирано управление, маркетинг и реклама на дестинацията				
7	Поставени са указателни табели на основните публични сгради на територията на град Велики Преслав, места за настаняване и хранене и туристически обекти. Монтирани са указателни табели за най - често използваните туристически маршрути. Разработени са нови рекламни материали – туристически брошури.	-	2021	Общински бюджет	Развитие и разнообразяване на туристическото предлагане, интегрирано управление, маркетинг и реклама на дестинацията
	Мярка 1.3. Развитие на модерно, устойчиво и диверсифицирано селско стопанство	391160			
8	Проект „Подобряване и разширяване на дейността на земеделското стопанство на „КАМП-В 2016“ ЕООД”	48895	2019-2024	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.1.	Насърчаване развитието на малко земеделско стопанство. Разширяване на площите за отглеждане на череша и оранжерийни домати
9	Проект „Създаване и отглеждане на овощни насаждения от сливи – 23 дка в с. Драгоево”	48895	2019-2024	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.1.	Насърчаване развитието на малко земеделско стопанство на Земеделски производител Михаил Милев
10	Проект „Стартова помощ за развитие на стопанството на млад земеделски стопанин Светослав Пламенов Стойчев”	48895	2019-2024	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.1.	Насърчаване развитието на малко земеделско стопанство с добавяне на 70 пчелни семейства
11	Проект „Стартиране на отглеждането на костилкови трайни насаждения – череша и кайсии от ЗП – Камелия в с. Имренчево и с. Кочово”	48895	2019-2024	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.1.	Насърчаване развитието на малко земеделско стопанство

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

12	Стартова помощ за развитието на малко стопанство на Алиш Кавунски	29337	2021-2025	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.3.	Увеличаване капацитета на стопанство за домати, пипер, картофи и малини в с.Миланово
13	Стартова помощ за развитието на малкото стопанство на Елена Николаева Иванова	29337	2021-2025	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.3.	Увеличаване капацитета на стопанство за сини сливи в с.Мостич
14	Стартова помощ за развитието на малкото стопанство на Емилия Кирилова Ангелова	29337	2021-2026	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.3.	Увеличаване капацитета на стопанство за домати и сини сливи в гр.Велики Преслав
15	Стартова помощ за развитието на малкото стопанство на Назиле Юмерова Ахмедова	29337	2021-2025	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.3.	Увеличаване капацитета на стопанство за малини и фасул в гр.Велики Преслав
16	Развитие на земеделското стопанство с трайни насаждения и пчелни семейства	48895	2021-2025	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.1.	Модернизиране на стопанство за трайни насаждения и пчелни семейства в град Велики Преслав
17	Стартова помощ за развитието на малкото стопанство на Юзджан Хамдиев Хамдиев	29337	2021-2026	Програма за развитие на селските райони 2014-2020, Мярка 6.3.	Увеличаване капацитета на стопанство за череши в с.Осмар
Мярка 1.4. Устойчиво управление на горските ресурси					
ПРИОРИТЕТ 2: Насърчаване на зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, чиста околна среда, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска		13719			
Мярка 2.1. Насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите парникови газове		13719			
18	Обследване за енергийна ефективност и съставяне на технически паспорти на 4 бр. общински сгради, както следва: туристическа хижа "Патлейна", НЧ „Съединение – 1905“ с. Кочово, кметство с. Мостич, ДГ "Снежанка", с. Троица, гр.В.Преслав, с.Кочово, с.Мостич, с.Троица	13719	2021	Държавен бюджет	Подобряване на плановата и проектна обезпеченост на община Велики Преслав за реализиране на проекти за енергийна ефективност
Мярка 2.2. Насърчаване на					

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

	прехода към кръгова икономика				
	Мярка 2.3. Опазване на околната среда и борба с климатичните промени				
	Мярка 2.4. Устойчиво управление на отпадъците				
	ПРИОРИТЕТ 3: Добро образование, професионално развитие и нови знания за успешна реализация, заетост, висок жизнен стандарт и демографски подем	330746			
	Мярка 3.1. Демографски подем, насърчаване на раждаемостта, привличане на млади хора за работа и живот в общината				
	Мярка 3.2. Подобряване на образованието и модернизация на образователната инфраструктура	262244			
19	Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на Детска градина „Снежанка“ гр.Велики Преслав	258638	2020-2023	Програма за развитие на селските райони 2014-2020	Цялостен ремонт и обновяване на обект на образователната инфраструктура в община Велики Преслав
20	Проект “Равен достъп в условията на криза” на ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“	3606	2021-2022	ОП “Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020	Закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици за обезпечаване на образователния процес в условията на криза
	Мярка 3.3. Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности	68502			
21	СНЦ "Местна инициативна група Велики Преслав" за проект "Благоустрояване и изграждане на детски площадки в кв.55 и кв.87 гр. В.Преслав", гр. В.Преслав	6220	2021	Общински бюджет	Дейности свързани с подобряване на условията за спорт и младежки инициативи в общината
22	„Изграждане на кът за фитнес и игра на ул. „Н. Вапцаров“ с. Хан Крум, с. Хан Крум	9990	2021	ПУДООС	Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности
23	„Изграждане на стрийт площадка за игра в с. Мостич“, с. Мостич	10000	2021	ПУДООС	Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности
24	„Изграждане на детска площадка в централната част на с. Златар“, с. Златар	9996	2021	ПУДООС	Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности
25	„Изграждане на кът за отдих в	9994	2021	ПУДООС	Благоустрояване на

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

	централната част на с. Драгоево“				обществени площи в централната част на село Драгоево
26	"Спортна площадка с игрище в градски парк", гр. В.Преслав	19569	2021	Програма на НЕСТЛЕ	Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности
27	Провеждане на две издания на Риболовен турнир „Велики Преслав за чисти брегове“	1060	2021	Общински бюджет	Повишаване на екологичната култура на младежите и оползотворяване на свободното време
28	“Летен футболен турнир” за деца, подрастващи, юноши, мъже	1673	2021	Общински бюджет	Насърчаване на нови спортни инициативи в община Велики Преслав
	Мярка 3.4. Създаване на разнообразни и гъвкави възможности за професионална реализация, подобряване на заетостта и квалификацията на работната сила				
	ПРИОРИТЕТ 4: Електронно управление, администрация близо до гражданите и предоставяне на качествени и достъпни обществени услуги – административни, здравни, социални и културни	2123835			
	Мярка 4.1. Подобряване на достъпа до електронни административни услуги				
	Мярка 4.2. Развитие на административния капацитет и управление на общинската собственост в услуга на гражданите и бизнеса				
	Мярка 4.3. Подобряване на достъпа до здравното обслужване на населението и развитие на инфраструктурата на здравеопазването				
	Мярка 4.4. Развитие на социалните услуги и подобряване на социалната инфраструктура	2123835			
29	Изпълнява се проект „Разкриване на социалните услуги Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства и Център за обществена подкрепа и в гр.	1178863	2019-2023	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020	Увеличаване на обхвата и качеството на предлаганите социални услуги в община Велики Преслав

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

	Велики Преслав"				
30	Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Велики Преслав	51217	2020-2022	Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020	Подобряване качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора в общината, чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ материален и кадрови капацитет за предоставянето им
31	Проект „Оборудване на Домашен социален патронаж гр. Велики Преслав“	36000	2021	Фонд „Социална закрила“, Общински бюджет	Закупуване и доставка на допълнително оборудване за модернизиране на домашен социален патронаж
32	Придобиване и монтаж на сглобяема къща, предвидена за ползване за сграда на клуб на пенсионера на ул. „Отец Паисий“ гр. В.Преслав, гр. В.Преслав	34810	2021	Държавен бюджет	Обновяване на социална инфраструктура в общинския център
33	Проект „Патронажна грижа + в община Велики Преслав“	187989	2021-2022	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020	Предоставяне на интегрирани социално-здравни услуги за лица с увреждания и лица в риск, във връзка с ограничаване разпространението и преодоляване на последиците от COVID-19.
34	Сключен договор по проект "Разкриване на социалната услуга "Център за грижа за лица с умствена изостаналост в с. Имренчево, общ. Велики Преслав"	272000	2021-2022	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020	Организация по прехвърлянето на потребителите от ДПБ в ЦГЛУИ с. Имренчево. Обучение и назначаване на персонал. Настаняване на 15 лица в центъра.
35	Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 в община Велики Преслав	362956	2021-2022	Оперативна програма Храни	400 лица от община Велики Преслав ще получават топъл обяд в продължение на 16 месеца, с което ще се постигне намаляване на бедността и социалната изолация.
	Мярка 4.5. Развитие на културата и обновяване на културната инфраструктура				
	ПРИОРИТЕТ 5: Достъпност и свързаност, чрез подобряване на инфраструктурата, мобилността, телекомуникациите, цифровизация и интегрирано развитие на всички видове територии	2280308			

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

	Мярка 5.1. Подобряване на транспортната достъпност и свързаност	1114375			
36	Основен ремонт на ул. „Васил Коларов“, с. Суха река от ОК-16 до ОК-36 (част „Водопровод“)- (СМР, АН и СН), с.Суха река	27781	2021	Държавен бюджет	Подобряване техническото състояние на уличната мрежа в малките населени места
37	Основен ремонт на ул. „Ален Мак“, с. Мокреш от ОК-1 до ОК-39 „а“ (част „Водопровод“) - (СМР, АН и СН), с.Мокреш	29684	2021	Държавен бюджет	Подобряване техническото състояние на уличната мрежа в малките населени места
38	Основен ремонт на ул.“Георги Димитров “и прилежащия водопровод с. Драгоево - ПМС 360 /10.12.2020г, с.Драгоево	958602	2021	Държавен бюджет	Подобряване техническото състояние на уличната и водоснабдителна мрежа в малките населени места
39	Основен ремонт по ул. „Цар Асен“, гр. В.Преслав от ОК - 406 до ОК - 463 (част "Водопровод" (СМР,АН и СН), гр. В.Преслав	98308	2021	Държавен бюджет	Подобряване техническото състояние на уличната и водоснабдителна мрежа в гр.Велики Преслав
	Мярка 5.2. Обновяване и изграждане на водопроводни и канализационни мрежи	269254			
40	„Подмяна на водопроводи по улици в гр. Велики Преслав, съпътстваща изпълнението на проект: „Реконструкция и рехабилитация на улици в гр. Велики Преслав“	166850	2019-2021	ПРСР 2014-2020	Подобряване състоянието на водоснабдителната мрежа и възстановяване на улична настилка в град Велики Преслав
41	„Реконструкция и рехабилитация на водопроводна мрежа в населените места на община Велики Преслав – с.Златар, с.Миланово, с.Драгоево, с.Кочово и с.Троица”	102404	2018-2022	ПРСР 2014-2020, ДБФП № 27/07/2/0/00531 от 16.10.2018 г.	Подобряване състоянието на водоснабдителната мрежа в малките населени места на община Велики Преслав
	Мярка 5.3. Развитие на енергийната инфраструктура и ВЕИ	482200			
42	"Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински административни сгради, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, на територията на Община Велики Преслав."	482200	2019-2021	ПРСР 2014-2020	Подобряване енергийната ефективност на общински сгради и намаляване на разходите в общинския бюджет
	Мярка 5.4. Цифрова свързаност и телекомуникации				
	Мярка 5.5. Интегрирано териториално развитие и подобряване на жизнената среда	414479			
43	Реконструкция на пазарен площад-изграждане на покрит пазар с търговски обекти и паркинг, гр.В.Преслав	407051	2020-2021	Държавен бюджет	Благоустрояване на обществени и търговски площи в град Велики Преслав

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

44	Изграждане на системи за видео наблюдение в с. Троица и с. Суха река, с.Троица, с.Суха река	7428	2021	Държавен бюджет	Подобряване на сигурността и безопасността в малките населени места
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ПРОЕКТИТЕ:			5 445 257		

Обобщената справка показва, че за отчетната 2021 г. на територията на община Велики Преслав са изпълнени 44 проекти и дейности на обща стойност 5 445 257 лева.

За постигане на заложените цели и мерки в ПИРО през годината най-съществен принос има Община Велики Преслав, която е привлякла най-много средства от европейските фондове. Местният бизнес също работи активно и съдейства за изпълнение на плана. Общината няма съвместни проекти с бизнеса и публично-частни партньорства. Не са реализирани проекти с други български общини в условия на междуобщинско сътрудничество, но по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021г е подадено проектно предложение, „Въвеждане на мерки за намаляване и ограничаване на въглеродния отпечатък в общините Смядово и Велики Преслав“ съвместно с община Смядово . Одобрен и в процес на изпълнение е транснационален проект по програма УРБАКТ III за създаване на партньорска мрежа от 18 европейски града за локализиране на 17-те цели за устойчиво развитие на ООН. За изпълнението на Плана за интегрирано развитие през годината са допринесли и проектите на местните училища, социални и културни институции и други.

Изпълнение на Приоритет 1: Засилване на конкурентните позиции на общината, устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството

През 2021 г. по Приоритет 1 има 17 изпълнени проекта и дейности за 696 649 лева.

По Мярка 1.1: Стимулиране на предприемачеството, инвестициите и иновациите, са реализирани 6 проекта за 305 489 лева.

По Мярка 1.2: Развитие на туризма като водеща индустрия, базирана на специфичните местни ресурси, уникалните природни и културни забележителности, е реализиран успешно един проект.

По Мярка 1.3: Развитие на модерно, устойчиво и диверсифицирано селско стопанство, са реализирани 10 проекта за 391 160 лева.

По Мярка 1.4: Устойчиво управление на горските ресурси, няма изпълнение проекти през отчетната 2021 година.

Изпълнение на Приоритет 2: Насърчаване на зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, чиста околна среда, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска

През 2021 г. по Приоритет 2 е реализиран само 1 проект на стойност 13 719 лева. Все още не са стартирали възможностите за финансиране по т.нар. „зелена сделка“, по Плана за възстановяване и устойчивост и оперативните програми за програмен период 2021-2027 г.

По Мярка 2.1. Насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите парникови газове, отчитаме 1 проект за 13 719 лева.

По Мярка 2.2. Насърчаване на прехода към кръгова икономика, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година

По Мярка 2.3. Опазване на околната среда и борба с климатичните промени, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година

По Мярка 2.4. Устойчиво управление на отпадъците, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година

Изпълнение на Приоритет 3: Добро образование, професионално развитие и нови знания за успешна реализация, заетост, висок жизнен стандарт и демографски подем

През 2021 г. по Приоритет 3 са изпълнени 10 проекта на стойност 330 746 лева.

По Мярка 3.1: Демографски подем, насърчаване на раждаемостта, привличане на млади хора за работа и живот в общината, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година.

По Мярка 3.2: Подобряване на образованието и модернизация на образователната инфраструктура, са изпълнени 2 проекта на стойност 262 244 лева.

По Мярка 3.3: Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности, отчитаме 8 проекта за 68502 лева

По Мярка 3.4: Създаване на разнообразни и гъвкави възможности за професионална реализация, подобряване на заетостта и квалификацията на работната сила, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година.

Изпълнение на Приоритет 4: Електронно управление, администрация близо до гражданите и предоставяне на качествени и достъпни обществени услуги – административни, здравни, социални и културни

През 2021 г. по Приоритет 4 са изпълнени 7 проекта на обща стойност 2123835 лева.

По Мярка 4.1: Подобряване на достъпа до електронни административни услуги, няма изпълнени проекти през отчетната година. Община Велики Преслав е въвела предоставянето на 160 електронни услуги за гражданите и бизнеса, чрез платформата на Държавна Агенция "Електронно управление".

По Мярка 4.2: Развитие на административния капацитет и управление на общинската собственост в услуга на гражданите и бизнеса, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година.

По Мярка 4.3: Подобряване на достъпа до здравното обслужване на населението и развитие на инфраструктурата на здравеопазването, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година.

По Мярка 4.4: Развитие на социалните услуги и подобряване на социалната инфраструктура, са реализирани всичките 7 проекта по този приоритет на обща стойност 2123835 лева.

По Мярка 4.5: Развитие на културата и обновяване на културната инфраструктура, няма изпълнени проекти и дейности през отчетната година.

Изпълнение на Приоритет 5: Достъпност и свързаност, чрез подобряване на инфраструктурата, мобилността, телекомуникациите, цифровизация и интегрирано развитие на всички видове територии

През 2021 г. по Приоритет 5 са изпълнени 9 проекта за 2 280 308 лева.

По Мярка 5.1: Подобряване на транспортната достъпност и свързаност, са реализирани 4 проекта и дейности на обща стойност 1 114 375 лева.

По Мярка 5.2: Обновяване и изграждане на водопроводни и канализационни мрежи, са реализирани 2 проекта на обща стойност 269 254 лева.

По Мярка 5.3: Развитие на енергийната инфраструктура и ВЕИ, е приключен 1 проект за 482 200 лева.

По Мярка 5.4: Цифрова свързаност и телекомуникации, не са реализирани проекти и дейности през 2021 година.

По Мярка 5.5: Интегрирано териториално развитие и подобряване на жизнената среда са реализирани 2 проекта за 414 479 лева.

ИЗВОДИ:

Най-успешен през отчетната година по техническо и финансово изпълнение е Приоритет 4 „Електронно управление, администрация близо до гражданите и

предоставяне на качествени и достъпни обществени услуги – административни, здравни, социални и културни“ с 31,82% техническо и 17,40% финансово изпълнение.

На второ място е Приоритет 5 „Достъпност и свързаност, чрез подобряване на инфраструктурата, мобилността, телекомуникациите, цифровизация и интегрирано развитие на всички видове територии“ с 37,50% техническо и 7,27% финансово изпълнение. Трети е приоритет Приоритет 3 „Добро образование, професионално развитие и нови знания за успешна реализация, заетост, висок жизнен стандарт и демографски подем“ – 47,62 техническо и 2,54% финансово изпълнение. Четвърти е Приоритет 1 „Засилване на конкурентните позиции на общината, устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството“ с 41,46% техническо и 1,94% финансово изпълнение.

Най-слабо изпълнение през 2021 г. отчитаме по Приоритет 2 „Насърчаване на зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, чиста околна среда, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска“ с 5,88% техническо и 0,12% финансово изпълнение.

В Индикативната финансова таблица към ПИРО на община Велики Преслав 2021-2027 г. за петте основни приоритета са заложили 125 проекти и дейности на обща стойност 101 947 хиляди лева. За календарната 2021 г. са изпълнени 44 проекти и дейности на обща стойност 5 445 257 лева.

Изводът е, че приключените през 2021 г. проекти и дейности са допринесли за 35,20% техническо и 5,34% финансово изпълнение на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав, което е добър напредък за първата година от прилагане на стратегическия документ.

IV. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ

1. Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Предмет на наблюдение на ПИРО е изпълнението на целите и приоритетите, заложили в плана, както и действията на местната власт и администрация, организациите, бизнес структурите, физическите и юридическите лица, свързани с изпълнението на документа.

Мерките за наблюдение и механизмите за събиране, обработване и анализ на данни са заложили в самия План за интегрирано развитие на община Велики Преслав за периода 2021-2027 г. и се спазват и изпълняват ежегодно във връзка с отчитане на напредъка по цели и приоритети.

Орган на наблюдение на ПИРО е Общинския съвет.

Функциите по наблюдението на ПИРО включват:

- Наблюдение на изпълнението на ПИРО въз основа на определените макроикономически индикатори, индикаторите, отчитащи приноса към целите на европейската политика за сближаване през периода 2021-2027 г., глобалните екологични индикатори, целите на Националната програма за развитие „България 2030“ и другите специфични количествени индикатори по отношение на реализацията на целите, приоритетите и мерките за регионално развитие;
- Координация на дейностите по наблюдението на ПИРО със заинтересуваните органи, организации, физически и юридически лица;
- Обсъждане и одобряване на редовните годишни доклади и на заключителния доклад за

изпълнението на ПИРО;

- Разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение в случай на установяване на проблеми и пропуски - издаване на конкретни указания за преодоляването им;
- Определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност относно постигнатите резултати от наблюдението с цел да се гарантира прозрачност при изпълнението на ПИРО.

Системата за наблюдение на ПИРО включва следните основни компоненти:

- Системата от индикатори за наблюдение – отчетени по-горе, отразяващи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие;
- Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията - наблюдението на изпълнението на ПИРО се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, АЗ, АУЕР, ИАОС, РИОСВ, РЗИ, АСП И ДР., както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. При извършването на специфични тематични наблюдения и оценки ще се включат и резултати от анкетни проучвания за мнението и настроенията на населението, живеещо в общините на района.
- Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ПИРО се осигурява от бюджета на Община Велики Преслав.
- Местните власти участват в реализацията на мерките и постигане на целите на плановете за интегрирано развитие и програмите за тяхната реализация.
- Местните власти осигуряват собствени финансови ресурси и мобилизират такива на социалните партньори на местно ниво за реализация на проекти и дейности в техните планови документи.
- Неправителствените организации, социално-икономическите партньори и частния сектор активно участват в процеса на разработване на ПИРО и наблюдение изпълнението на плана; подкрепят и участват в разработването на проекти за изпълнението на плана. Тази група от участници ще бъде пряко включена и в реализацията на проекти и дейности, основно насочени към подобряване на средата за живот и развитие.

Системата на докладване, форми и начини за осигуряване на информация.

За изпълнението на ПИРО се извършват междинна и последваща оценка. Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата политика. Тя осигурява на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага и съответните управленски власти да преценят въздействието от изпълнението на регионалния план, да го подобрят като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране. Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности, тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на плана и да насърчи повишаването на отговорността на властите пред широката общественост.

Резултатите от наблюдението на ПИРО се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за: общите условия за изпълнение на ПИРО и в частност промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво; постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО въз основа на индикаторите за наблюдение; действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие; заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ПИРО осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка.

По решение на органа за наблюдение – Общинския съвет, или по искане на Кмета могат да се изготвят и доклади за отделен случай или за отделен период, както и по определена тема или специфичен проблем.

Междинната оценка се извършва не по-късно от 4 години от началото на периода на действие на документа за стратегическо планиране и включва: оценка на първоначалните резултати от изпълнението; оценка на степента на постигане на съответните цели; оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси; изводи и препоръки за актуализация на съответния документ. На база на междинната оценка е възможно да се инициира актуализация на ПИРО, за да се направят необходимите корекции в документа и да се предприемат мерки, за да се осигури реализиране на заложените цели и приоритети, като се отговори на нуждите на района.

Последващата оценка се извършва не по-късно от една година след изтичане на периода на действие на регионалния план за развитие и дава представа за степента на цялостното изпълнение на плана. Целта на този вид оценка е да се види доколко, дори след предприетите мерки в резултат на междинната оценка, заложените цели и приоритети са изпълнени и е достигнато очакваното развитие. На база на тази оценка могат да се направят основни изводи и констатации за всеки от етапите на регионалното развитие в съответния район.

Последващата оценка включва: оценка на степента на постигане на целите и устойчивостта на резултатите; оценка на общото въздействие; оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси; изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално развитие. Резултатите от последващата оценка се вземат предвид при разработването/актуализацията на плана за следващия период на планиране.

Междинната и последващата оценка на общинския план за развитие се внасят за обсъждане и одобрение в Общинския съвет по предложение на Кмета на общината.

През периода на действие на плана за интегрирано развитие могат да се извършват допълнително тематични оценки и оценки за специфични случаи по преценка на органите за управление на регионалното развитие.

2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми

Водещи проблеми при прилагане на ПИРО на община Велики Преслав през първата година на неговото действие – 2021 г. са предимно от глобално, европейско и национално ниво и са извън компетенциите и възможностите за въздействие на местната власт. Такива са споменатите вече в настоящия доклад проблеми: продължаваща пандемия от коронавирус и свързаните с това ограничения и извънредни разходи, високата инфлация, цената на енергоносителите, които поставят сериозни изпитания пред общинския бюджет. Проблеми са създадени и от политическите кризи в управлението на страната и забавянето на Националния план за възстановяване и устойчивост, който следваше да компенсира в известна степен последиците от пандемията. Все още не са стартирали и процедурите за финансиране на проекти и дейности по оперативните програми за периода 2021-2027 г. Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони 2022-2027 г. все още не е готов и това ще забави значително инвестициите в селското стопанство през следващите години.

При изготвяне на настоящия доклад беше отчетен проблем с липсата на актуална статистическа информация за 2021 г., необходима за социално-икономическия анализ. Проблем, също така, е че в по-голямата си част, предоставяната информация от НСИ е на ниво област, а не община. В този смисъл, докладът не може да даде конкретни показатели за изтеклата година по някой от индикаторите, свързани с БВП, доходи и разходи на

домакинствата и някои данни за развитието на местната икономика. Регистрирана е също така, обвързаност на информацията, предоставяна от други институции, с тази на НСИ, което също води до предоставяне на данни, изчислени на база показатели от предходна на отчетната година.

В голяма част от случаите, особено при реализацията на „меките“ мерки, е изключително трудно да бъде измерено тяхното финансово изражение. Следва коректно да се прецизират вида на индикаторите и начина на изчисляване на напредъка по стратегически цели и приоритети.

Друг проблем е, че в процеса на отчитане, трудно се събира информация за проекти/дейности и инвестиции на бизнеса и външни за Общинска администрация – Велики Преслав институции. Някои от тях не предоставят данни за проектите и размера на вложените средства или се позовават на конфиденциалност в случаите на частни инициативи и инвестиции. Това изкривява информацията в отчета за напредъка, свързан с икономическото развитие на общината, иновациите и конкурентоспособността.

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие

За осигуряване на информация, публичност, отчетност и прозрачност относно изпълнението на ПИРО, постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата за неговата реализация, в плана е заложен специален Комуникационният механизъм.

Принципът на партньорство и сътрудничество с представителите на различните групи заинтересовани страни следва да се прилага в рамките на целия процес на изпълнение на плана до неговото финално отчитане с последваща оценка.

Обществеността следва да бъде информирана за начина на изпълнение на мерките от програмата за реализация, за резултатите от тях и за начина, по който са били изразходвани финансовите ресурси, с които е било обезпечено изпълнението на програмата за реализация на ПИРО. Гражданите имат възможност да участват в изпълнението на плана като партньори на администрацията или чрез реализацията на техни частни бизнес и социални проекти

Комуникационният механизъм предвижда мерки за публичност, комуникация, информация и включване на заинтересованите страни и партньорите в процесите на изпълнение, отчитане и актуализация на ПИРО.

Предвиждат се следните мерки:

1. Ежегодна комуникация по електронна поща с представителите на заинтересованите страни и партньорите за получаване на обратна връзка и информация за техните проекти, дейности и инвестиции през годината, допринасящи за изпълнението на ПИРО;
2. Ежегодно публикуване на годишните отчетни доклади за наблюдение изпълнението на ПИРО;
3. Провеждане на годишна среща /през месец април всяка година/ с партньорите и заинтересованите страни за представяне и обсъждане на Годишния отчетен доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО;
4. Публикуване на сайта на Общината и обсъждане с партньорите и заинтересованите страни на доклада за междинна оценка на ПИРО;
5. Събиране на данни и информация от привлечените партньори и заинтересовани страни за идентифициране на нови проблеми и генериране на идеи за актуализация на ПИРО, при необходимост.

Комуникационният механизъм предвижда постоянна комуникация с медиите за популяризиране на всички изпълнявани проекти и дейности от програмата за реализация на ПИРО. Журналисти ще бъдат канени на всички годишни срещи и обсъждания на докладите за изпълнение на ПИРО. В медиите ще се публикуват резюмета на докладите за годишна и

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

междинна оценка на плана, за да се информира обществеността за постигнатия напредък в изпълнението му.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на разработване, актуализиране, съгласуване и изпълнение на плана за интегрирано развитие се осъществява от Кмета на Община Велики Преслав и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции. В процеса на наблюдение на изпълнението на плана се осигурява участието на граждани, физически и юридически лица, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Местните органи на управление в община Велики Преслав се стремят да осигурят условия за:

- Периодични срещи между заинтересованите страни;
- Участие в съвместни проекти;
- Привличане на представители на заинтересованите страни в наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие;
- Организиране на форуми и други събития в рамките на проекти за идентифициране на основните форми за взаимодействие, разпределяне на отговорностите и мобилизиране на местните ресурси;
- Включване на местната общност и поддържането на контакти с местните граждански групи и институции, с цел осигуряване на прозрачност в местната политика;
- Своевременно информиране на обществеността чрез сайта на общината в Интернет за предприетите действия от страна на администрацията по реализацията на Общинския план за развитие;

За подпомагане процеса на партньорското участие и за осигуряване на добър информационен поток Община Велики Преслав използвани следните инструменти:

- Публикации на електронната страница на Общината;
- Плакати, брошури, пресконференции и други за популяризиране на изпълняваните проекти и дейности;
- Информационни срещи и др.

Годишните доклади за наблюдение на изпълнението и ПИРО 2021-2027 г. са публично достъпни на интернет страницата на Община Велики Преслав - <https://velikipreslav.bg/wp/>.

4. Мерки за постигане на необходимото съответствие на план за интегрирано развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината

Планът за интегрирано развитие е основен управленски инструмент, който подчинява всички останали документи за секторно развитие, но притежава една особеност – разположен е в по-голяма времева амплитуда /7 години/, по отношение на цялостния планов процес. Тази специфика произтича от факта, че ПИРО 2021-2027 г. осигурява приемственост и преходност на политиките между предходните планови периоди: (2007-2013 г.) и (2014-2020 г.), като в същото време наследява и обединява изпълнението на редица общински секторни стратегии, програми и планове, каквито са:

- Общ устройствен план на община Велики Преслав;
- Общинска програма за опазване на околната среда;
- Общинска програма за управление на отпадъците;
- Стратегия за управление на общинската собственост;
- Ежегодна Програма за управление и разпореждане с имоти, общинска собственост;
- Стратегия за развитие на социалните услуги в община Велики Преслав;
- Програма за енергийна ефективност;

- Краткосрочна и дългосрочна програми за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива;
- Програми за развитие на туризма и други.

Всички стратегически документи са в режим на периодично краткосрочно планиране и отчитане, предимно ежегодно, което прави връзката с Плана за интегрирано развитие достатъчно съдържателна, от гледна точка на интензивността на процеса и възможността за едновременно внасяне на съгласувани и своевременни корекции за отстраняване на възникнали несъответствия по отделни части и раздели.

По отношение предприетите мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени следва да се отбележи, че община Велики Преслав не прави изключение от другите общини в страната и е уязвима на климатичните промени.

Основна причина за това е остарялата и често неадекватна инфраструктура както в град Велики Преслав така и в селата от общината. Причина, също така, е слабото равнище на осведоменост сред широката общественост относно климатичните проблеми, причините за тях, елиминирани на тяхното влияние, както и превенцията. Дейностите за ограничаване и адаптация към изменението на климата се изразяват в ограничаване на емисиите на парникови газове, изграждане на екологосъобразен модел на енергийно развитие. Всички реализирани и реализиращи се инфраструктурни проекти в общината обхващат задължително внедряването на енергоефективни мерки. Стъпка в тази посока е изпълнението и ежегодното отчитане на Програмата за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници. На ограничаване изменението на климата са посветени и голяма част от мерките и дейностите, в изпълнение на Общинските програми за опазване на околната среда и Управление на отпадъците, които допринасят и за изпълнение на целите на ПИРО.

5. Мерки за прилагане принципа на партньорство

Съгласно Закона за регионалното развитие, един от основните принципи, на които се основава провеждането на държавната политика за регионално развитие, е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива, при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката. В съответствие със закона, и за повишаване на устойчивостта на взетите решения и планираните цели и задачи, както и за ефективността на тяхната реализация, важен механизъм е прилагането на принципа на партньорство. А чрез осигурената информация и публичност на всички нива се гарантира неговия успех и широка обществена подкрепа.

Планът за интегрирано развитие е основен документ за провеждане на политиката за регионално развитие на местно ниво. С него се обективизират действията на местната изпълнителна власт и се създават условия за планомерно и целенасочено изпълнение на решенията на общинския съвет, дейността на кмета и общинската администрация.

Формите за предоставяне на информация и публичност относно приемането и изпълнението на плана, както и за работа с партньорите в областта на интегрираното устойчиво местно развитие също така биха могли да се използват ефективно.

Организацията и методът за изпълнение обхващат системите за управление и контрол, наблюдение и оценка, осигуряване на информация и публичност и прилагането на принципа за партньорство на всички етапи на изпълнение.

В цялостния процес на разработване, изпълнение, актуализация, наблюдение и оценка на ПИРО при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

В процеса на реализация на плана се спазват принципите на отговорно и добро управление, ефективен финансов контрол, разделение на правомощията при осъществяване на управленските функции, предотвратяване и корекция на нередностите при изпълнението на конкретните дейности.

В процеса на изпълнение на ПИРО е важно създаването на нови и поддържането на изградените вече ефективни партньорства. Това дава възможност в процеса на изпълнение да се реализира по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциала за разкриване на нови пътища към привличането на инвестиции и допълнителни финансови средства. Реализирането на стратегическите цели и приоритети следва да стане в условията на тясно взаимодействие и партньорство между местните власти, бизнеса и НПО. Необходимо е да се използват всички възможности за съвместни проекти и дейности, включително в условията на междуобщинско и международно сътрудничество.

Предвижда се прилагането на успешни модели на партньорство за интегрирани териториални инвестиции между общините и бизнеса за техни съвместни инициативи. Важно условие е съчетаването на икономическите цели в развитието с опазването на околната среда и разумното използване на културното материално и нематериално наследство в общината.

Неправителствени организации, учебни заведения, читалища, специализирани местни и регионални структури и много други публични субекти попадат също в списъка на активните партньори по време на изпълнение на ПИРО. Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на плана.

6. Резултати от извършените оценки към края на 2021 година

Таблица 28: Оценка на изпълнението на ПИРО на община Велики Преслав през 2021 г. по приоритети и брой проекти

Приоритет	Прогнозен брой проекти	Прогнозна стойност хил. лева	Отчетен брой изпълнени проекти 2021 г.	Отчетна стойност на изпълнените проекти за 2021 г. хил. лева	Техническо изпълнение в % за 2021 г.	Финансово изпълнение в % за 2021 г.
ПРИОРИТЕТ 1	41	35955	17	697	41.46	1.94
ПРИОРИТЕТ 2	17	12152	1	14	5.88	0.12
ПРИОРИТЕТ 3	21	10299	10	262	47.62	2.54
ПРИОРИТЕТ 4	22	12205	7	2124	31.82	17.40
ПРИОРИТЕТ 5	24	31363	9	2280	37.50	7.27
ВСИЧКО	125	101974	44	5445	35.20	5.34

Резултатите от извършените оценки след направения подробен анализ на реализираните проекти и дейности и напредъка в изпълнението на ПИРО 2021-2027 г. на Община Велики Преслав за календарната 2021 г. по приоритети са обобщени в Таблица 28.

Данните илюстрират приноса на изпълнените проекти и дейности през годината за постигане на съответните приоритети на Плана за интегрирано развитие.

Финансовото изпълнение спрямо заложеното в индикативната финансова таблица на ПИРО е най-добро при Приоритет 4 – 17,40%, следван от Приоритет 5 – 7,27%. Техническото изпълнение на база брой проекти през годината е най-успешно при Приоритет 3 – 47,62%, следван от Приоритет 1 – 41,46%. На последно място по напредък в техническото и финансово изпълнение за 2021 г. е Приоритет 2 – 5,88% технически и 0,12% финансов напредък..

ИЗВОД:

Общото финансово изпълнение на ПИРО на община Велики Преслав за 2021 г. е 5,34%, а техническото 35,20% спрямо заложеното в Програмата за реализация на плана.

В края на годината в процес на изпълнение са още проекти и дейности, резултатите от които ще бъдат отчетени в годишния доклад за следващата отчетна 2022 година.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО

Отчетната 2021 е първата година на действие и прилагане на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав за периода 2021-2027 г., през която са приключени 44 проекти и дейности на обща стойност 5 445 257 лева.

Въпреки трудностите и предизвикателствата, породени от продължаващата пандемия от COVID 19, политическата, финансова и икономическа нестабилност, е реализиран съществен напредък в изпълнението на плана. Финансирането на повечето проекти и дейности през отчетната година е от европейските фондове, чрез ПРСР, Оперативните програми за предходния период 2014-2020 г., държавния и общинския бюджети.

В социално-икономическите условия за развитие на община Велики Преслав през 2021 година не се наблюдават съществени промени спрямо предходната 2020 г.

Наложени са мерки за ограничаване на заболяемостта от ковид и помощи за здравната система, за насърчаване и подкрепа на засегнатия бизнес и социална подкрепа в защита на най-уязвимите групи. Пандемията възпрепятства провеждането на масови културни и спортни прояви, ограничи значително социалния живот, създаде икономически и финансови рискове и неустойчивост. Отчитаме ръст на социалните и здравни разходи, спад в броя на нощувките и туристо-потока. За първи път от няколко години през 2020 г. отчитаме ръст на безработицата, който през 2021 г. е овладян. Отчетната година се характеризира с рекордна инфлация, поскъпване на цените на енергоносителите и храните от първа необходимост. Свободният пазар на електроенергия и високите цени наложиха непопулярни мерки за строги икономии.

Демографските показатели на община Велики Преслав продължават да се влошават, но с по-бавни темпове в сравнение със средните за страната. Наблюдава се известно повишаване на броя на населението, породено от миграция, но се запазва тенденцията на ниска раждаемост и висока смъртност. Селищната система остава устойчива.

През 2020 г. в община Велики Преслав живеят 12148 души, 49% от които мъже и 51% жени. Градското население (на гр. Велики Преслав) е 57%, а в селата живеят 43% от жителите на общината. Тенденцията през последните години е към нарастване с бавни темпове (с 1% на година) на населението в селата за сметка на градското. Наблюдава се устойчивост във възрастовата структура на населението и слаба динамика при нейното изменение.

Естественият прираст на населението остава отрицателен. Механичният прираст през 2020 г. за първи път е положителен с +258 човека. Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в общината през 2020 г. се е увеличило със 101 души.

Образователната система в общината е добре организирана и материално обезпечена. Броят на учениците в училищата и на децата в детските градини също намалява, но с темпове по-бавни от средните за страната.

Населението е добре обезпечено със здравни и лечебни заведения, медицинско оборудване и персонал, но средната възраст на кадрите е около и над пенсионната и трябва да се вземат мерки за привличане на млади специалисти.

В общината се предлагат разнообразни и качествени социални дейности и услуги, които отговарят на потребностите на населението.

Равнището на безработица в община Велики Преслав през 2021 г. се намалява с 1,5% в сравнение с предходната година, като достига ниво от 7,5%, стойност по-ниска от средните

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

нива на безработица за област Шумен (9,7%), но по-висока от тези за страната (5,9%). През 2021 г. въпреки негативните последици нанесени от продължаващата пандемия от COVID-19, броя на безработните лица намалява със 105 лица, което представлява спад от почти 23% спрямо 2020 г.

Общинската икономика като цяло е в застой. Статистиката отчита влошаване на финансовите резултати на местните предприятия през 2020 г. спрямо 2019 г. и 2018 г. Официални статистически данни за пълния ефект на кризата с коронавируса върху местната икономика все още няма. Най-засегнат остава туристическия бранш.

Въпреки трудностите през 2021 година и негативното влияние на пандемията, социално-икономическите и политически фактори, Община Велики Преслав се справя успешно и успява да реализира част от планираните в ПИРО проекти и дейности.

В настоящия годишен отчетен доклад са обхванати проектите на Община Велики Преслав, местния бизнес, земеделски производители, училища, социални и културни институции и НПО, за които има официална информация. За съжаление липсват данни за проектите и инвестициите на местния бизнес, финансирани със собствени средства и банкови заеми, така че вероятно постигнатият напредък в изпълнението на общинския план за развитие е още по-голям.

Най-успешен през отчетната година по техническо и финансово изпълнение е Приоритет 4 „Електронно управление, администрация близо до гражданите и предоставяне на качествени и достъпни обществени услуги – административни, здравни, социални и културни“ с 31,82% техническо и 17,40% финансово изпълнение.

На второ място е Приоритет 5 „Достъпност и свързаност, чрез подобряване на инфраструктурата, мобилността, телекомуникациите, цифровизация и интегрирано развитие на всички видове територии“ с 37,50% техническо и 7,27% финансово изпълнение. Трети е приоритет Приоритет 3 „Добро образование, професионално развитие и нови знания за успешна реализация, заетост, висок жизнен стандарт и демографски подем“ – 47,62 техническо и 2,54% финансово изпълнение. Четвърти е Приоритет 1 „Засилване на конкурентните позиции на общината, устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството“ с 41,46% техническо и 1,94% финансово изпълнение.

Най-слабо изпълнение през 2021 г. отчитаме по Приоритет 2 „Насърчаване на зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, чиста околна среда, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска“ с 5,88% техническо и 0,12% финансово изпълнение.

В Индикативната финансова таблица към ПИРО на община Велики Преслав 2021-2027 г. за петте основни приоритета са заложили 125 проекти и дейности на обща стойност 101 947 хиляди лева. За календарната 2021 г. са изпълнени 44 проекти и дейности на обща стойност 5 445 257 лева.

Изводът е, че приключените през 2021 г. проекти и дейности са допринесли за 35,20% техническо и 5,34% финансово изпълнение на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав, което е добър напредък за първата година от прилагане на стратегическия документ.

Годишният мониторинг на ПИРО на база индикатори показва обновяване на инфраструктурите, устойчиво развитие на селското стопанство, леко увеличаване на населението, намаляване на безработицата, ръст на средната работна заплата и други положителни въздействия. Кризата с коронавируса COVID 19 продължава да поставя на сериозни изпитания здравната и социалната система в общината.

Остават нерешени редовният достъп до питейна вода в някои от населените места на общината, демографските проблеми и кризата в икономиката, породени от пандемията, високата инфлация и скока на цените на енергоносителите.

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА 2021 Г.
за наблюдение изпълнението на
План за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г.

Отчитайки резултатите за първата година на действие на ПИРО на база индикатори можем да дадем добра обща оценка на изпълнението, въпреки пандемията, извънредните разходи и трудностите, в условията на извънредна обстановка и задълбочаваща се икономическа и финансова криза.

Индикаторите са съотносими пряко към Стратегическите цели в плана и показват, че най-добър напредък е постигнат по показателите, измерващи изпълнението на Стратегическа цел 3: Интегрирано териториално развитие и намаляване на неравенствата, чрез комплексно подобряване на транспортната и цифрова свързаност и достъпност, обновяване на инфраструктурите, енергийна ефективност и опазване на околната среда. На второ място се нарежда Стратегическа цел 2: Демографски подем, насърчаване на образованието, социалното включване, духовно развитие, съхранени традиции и културно наследство. Най-незадоволителни са резултатите за индикаторите, оценяващи напредъка по Стратегическа цел 1: Ускорено икономическо развитие, чрез ефективно използване на ресурсите и местния потенциал, привличане на инвестиции, иновации и нови технологии за повишаване на конкурентоспособността.

В резултат на проведения годишен преглед за напредъка в изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Велики Преслав 2021-2027 г. и подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа имаме следните препоръки:

- ПИРО да се съгласува с окончателните варианти на Оперативните програми и СПРЗСР за новия програмен период 2021-2027 г., след тяхното одобрение и при необходимост да се актуализира;
- Да се търсят възможности за партньорски проекти с бизнеса и съседни общини;
- Бизнесът и НПО да предоставят и отчитат пред Община Велики Преслав своите проекти и инвестиционни дейности и намерения, за да бъдат отразявани в отчетите и докладите за изпълнение на ПИРО.
- Да се създаде специална мониторингова работна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО с участието на всички заинтересовани страни;
- Община Велики Преслав да продължи балансираната си териториална политика за местно развитие, като осъществява проекти, мерки и дейности във всички населени места;
- Реализираните извънпланово мерки и дейности, които съответстват на визията, основните приоритети и цели в ПИРО, да бъдат добавени в годишните отчети за изпълнение на документа;
- Годишното отчитане на изпълнението на йерархично подчинените на ПИРО документи – стратегии, програми и планове, се извършва в различен времеви диапазон, което поражда информационен дефицит за развитието на отделните сектори и не позволява постигането на необходимата пълнота в съдържанието на Доклада за наблюдение на изпълнението на плана, който би следвало да обобщава резултатите от изпълнението на всички секторни политики на Община Велики Преслав.

Настоящият Годишен отчетен доклад е разработен на основание чл. 23 от Закона за регионалното развитие (ЗРР), чл. 40 и чл. 91 от Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР) и е приет с Решение на Общински съвет – Велики Преслав № 403 от 22.03.2022 г.